

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Čiurlionio galerija kviečia į veltinio parodą – 9 psl.

- Padėka už laisvę – 2
- Būtinoji gintis – 3
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio – 4
- Šiauriečiai vasarą palydėjo su „Blukiu“ – 5
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6, 14
- Kas protėvių herbe: gulbė ar višta? – 7, 15
- Sportas – 8
- Apžvalgos – 10

Valiutų santykis
1 USD — 2.43 LT
1 EUR — 3.45 LT

Tautinių mažumų atstovai protestavo prieš permainas švietimo srityje

Vilnius (BNS) – Į rugsėjo 2 d. Vilniuje, šalia Prezidentūros vykusį mitingą protestuoti prieš permainas tautinių mažumų švietimo srityje susirinko apie 600 žmonių. Daugumą mitinge sudarė lenkiškų mokyklų moksleiviai, taip pat dalyvavo jų tėvai ir Lietuvos lenkų politikai. Mitingo metu pasisakė rusų ir baltarusių organizacijų atstovai teigė pritaria lenkų reikalavimams. Prezidentė Dalia Grybauskaitė mitingo išvakarėse pabrėžė, kad Lietuva sudaro vienas iš geriausių sąlygų pasaulyje tautinėms mažumoms mokytis gimtąja kalba. Lenkų mažumos atstovai protesto akcijas rengia ne pirmą kartą.

Liepos 1 d. įsigaliojus naujam Švietimo įstatymui, nuo šių mokslo metų pradinėse ir pagrindinėse mokyklose tautinės mažumos kalba stipriau bus mokoma lietuvių kalbos kaip dalyko. Taip pat visų Lietuvos mokyklų vienuoliktokai mokysis pagal tą pačią lietuvių kalbos ir literatūros bendrąją programą. Lietuviškai bus dėstomos ir Lietuvos istorijos bei geografijos temos iš istorijos ir geografijos ugdymo programų bei pilietiš-kumo pagrindai. Visos kitos pamokos, kaip ir anksčiau, vyks gimtosiomis

Protesto akcija prie Prezidentūros.

ELTA nuotr.

lenkų, rusų, baltarusių ir kitomis tautinių mažumų kalbomis, nebent tėvai ir vaikai pageidautų kai kurių dalykų mokytis lietuviškai.

Lietuvos pareigūnai pabrėžia, kad pakeitimais artėjama prie Europos

reikalavimų – vidutiniškai Europoje tautinių mažumų mokyklose 60 proc. programų dėstoma tautinės mažumos kalba, o 40 proc. programų valstybine kalba.

A. Ažubalis pasveikino pasaulio lituanistines mokyklas

Vilnius (ELTA) – Ryžto ir susitinkimo Rugsėjo 1-osios proga pasaulio lituanistinėms mokykloms palinkėjo Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis ir padėjo lituanistinių mokyklų mokytojams ir mokiniams už pasiryžimą eiti lietuviybės keliu.

„Sėkmingai plėtojamas lituanistinis švietimas – tvarus mūsų tautinės tapatybės tęstinumo pamatas, o

lituanistinė mokykla – lietuviškosios pasaulėjautos ir bendrų žmogiškųjų vertybių namai, kuriuose ugdoma pagarba savo bendruomenei, tautai, tėvynei“, – teigiama rugsėjo 1-osios išvakarėse išplatintame Ažubalio sveikinimo laiške.

Visiems prisidėjusiems prie lituanistinio švietimo ministras linkėjo tarpusavio bendravimo šilumos, vienybės ir atradimo džiaugsmo.

„Linkiu, kad mokyklos klasėje pasėti meilės ir pagarbos Lietuvai daigai atsiskleistų ir sužydėtų kilniuose ateities darbuose, kuriais brandžios ir pilietiškos asmenybės telks po pasaulį pasklidusius mūsų brolius ir seseris, garsins mūsų šalies vardą ir kurs ateities Lietuvą“ – rašoma ministro sveikinime lituanistinėms mokykloms.

Klaipėdos choras iš Makedonijos grįžo su laurais

Vilnius (lrytas.lt) – Makedonijoje vykusiam tarptautiniame chorų festivalyje Lietuvai puikiai atstovavo Klaipėdos žvejų rūmų mišrus choras „Cantare“ – iškovota pirmoji vieta suaugusiųjų chorų grupėje.

Rugpjūčio pabaigoje Makedonijos mieste Ohride susirinkę dainininkai iš trylikos Europos šalių keturias dienas varžėsi vaikų, jaunimo, suaugusiųjų chorų grupėse. Iš viso šiame konkurse dalyvavo pusšimtis chorų.

Puikiai atlikusį savo

Mišrų klaipėdiečių chorą „Cantare“ konkurso teisėjai įvertino aukščiausiais taškais. lrytas nuotr.

programą mišrų klaipėdiečių chorą „Cantare“ konkurso teisėjai įvertino aukščiausiais taškais. Ap lenkęs 19 varžovų uostamiesčio kolektyvas (meno vadovo Artūras Dambrauskas, chormeisteris Ramūnas Baršauskas) nuskynė nugalėtojų laurus.

Tai nėra pirmoji „Cantare“ pergalė tarptautiniuose konkursuose ir festivaliuose. Už puikius pasirodymus svetur šiam chorui šiemet įteiktas garbin-gas Lietuvos liaudies kultūros centro ir Pasaulio lietuvių dainų šventės fondo apdovanojimas – „Aukštinė paukštė“.

Redakcijos žodis

Kaip skelbia naujienų agentūra „Reuters“, lietuviai, gyvenantys Seinų rajono Punsco valsčiuje, nebuvo vieninteliai, paskutiniu metu nukentėję nuo vietos vandalų išpuolių – rugsėjo 1 dieną vandalai nuniokojo paminklą, skirtą Antrojo pasaulinio karo metu vykusio pogromo, nukreipto prieš žydus Lenkijoje, aukoms. Šis išpuolis, kurį pasmerkė Lenkijos valdžia ir žydų grupės, yra vienas iš paskiausių paskutiniu metu Lenkiją ištikusių rasistinių išpuolių. Ankstesnieji išpuoliai savo taikiniu buvo pasirinkę mažesnes musulmonų ir lietuvių bendruomenes, gyvenančias Lenkijoje. Kaip ir Lietuvos atveju, Lenkijos vadovai atsiprašė žydų tautybės žmonių ir pažadėjo nubausti kaltininkus. Gerai, kad per Lenkiją besiritanti nemaloni rasistinių išpuolių, nukreipta prieš vietos etnines ir religines bendruomenes, bangą neperšoko į Lietuvą. Nuo rugpjūčio 25 dienos, kai Punsco valsčiuje buvo subjauroti lietuviški užrašai ir išniekinti du paminklai, Lietuvoje apie panašius vandalizmo išpuolius nepranešta.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

- Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis
- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
 - Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
 - Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
 - Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Paskutinį rugpjūčio sekmadienį Lietuvos tikintieji Šiluvoje dėkoja Dievui už laisvės dovaną. Per sovietmetį nuo 1972 m. ši sekmadienį piligrimai traukdavo į Šiluvą, siųsdami į dangų prašymus, kad greičiau išauštų laisvės rytas, nors Lietuvos padangėje dar nebuvo ženklų, pranašaujančių netolimą laisvę.

Kardinolas Vincentas Sladkevičius yra pavadinęs Mariją negalimų dalykų Motina. Kas natūraliai atrodo negalima, su Marijos pagalba pasidaro įmanoma. Natūraliai vanduo niekuomet nepavirsta vynu, bet šitaip atsitiko Galilėjos Kanoje Marijos prašymu: „Jie nebeturi vyno!“ Ano me-to Sovietų Sąjunga atrodė labai galin-gia tvirtovė, jos akivaizdoje drebėjo pasaulis. Be atominio karo ši tvirtovė rodėsi neįveikiama, o tokio karo negalėjo pla-nuoti joks sveikas žmo-gaus protas.

Šiandien dėkojame Dievui už išklausytus mūsų prašymus, už tai, kad įvyko, kas atrodė neįmanoma, – esame lais-vi. Dėkojame Dievui, dė-kojame negalimų dalykų Motinai ir meldžiame šviesos, kad būtume lais-vės verti.

Savo Viešpatį Jėzų Kristų vadiname Gelbė-toju, nes jis veda mus į tikrąją laisvę. Žmogų labiausiai pa-vergia ne kokia nors santvarka arba tironas, bet nuodėmė. Jei nebūtų nuodėmės, nebūtų buvę tokių tironų kaip Hitler ar Stalin ir tokių nežmo-niškų santvarkų, kurios neva rūpi-nosi žmogumi, o iš tikrųjų jį visiškai pavergė.

Kokiu keliu Jėzus veda pasaulį į tikrąją laisvę? Evangelija pasakoja, kad po Atsimainymo ant Taboro kal-no Jėzus kalbėjo, jog jau laikas eiti į Jeruzalę, kur jam reikės kentėti ir mirti, bet paskui jis prisikels. Žmo-nijai išgelbėti iš nuodėmės vergijos reikėjo Dievo Sūnaus mirties ant kryžiaus. Petras dar nesuprato Vieš-paties plano, todėl pasivadinęs Jėzų į šalį ėmė drausti: „Nieku gyvu, Vieš-patie, tau neturi taip atsitikti!“ Taip, Petras dar nesuvokė, kad nuodėmė lengvai nenugalima. Reikia aukos,

Padėka už laisvę

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

didelės aukos. Viešpats buvo pasiry-žęs ją sudėti, todėl sudraudė priešta-raujantį Petrą, sakydamas: „Tu maš-tai ne Dievo, bet žmonių mintimis.“

Šia proga Jėzus pasakė keletą la-bai reikšmingų minčių, kurias reikė-tų išidėmėti kiekvienam tiesos ir laisvės siekiančiam žmogui. Jis pri-minė tai, kas reikalinga žinoti kiek-vienam pasiryžėliui, nutarusiam su Kristumi žygiuoti į tikrąją laisvę – būtinumą išsižadėti savęs ir nešti savo kryžių.

Išsižadėjimas ir kryžius gąsdina išlepusį ir savanaudį, kuris siekia iš

šio gyvenimo pasiimti visa, kas malo-nu, ir nusimesti nuo savęs bent kiek sunkesnes naštas. Tokie žmonės so-vietiniais laikais paskutinį rugpjūčio sekmadienį nėjo į Šiluvą, nes tai grė-sė dideliais nemalonumais. Anuomet už šias piligrimystes ne vienas buvo pasiūstas į lagerį. Prieš dvidešimt metų ne visi ėjo ginti Lietuvos parla-mento, nes tai buvo taip pat rizikin-ga. Šie žmonės ir šiandien elgiasi priešingai, nei ragina Viešpats. Jie nori tik imti, bet nenori duoti. Nori gero gyvenimo, tačiau baidosi darbo. Sakykime tiesiai: jie bijo kryžiaus, bijo, kad jų gyvenime būtų kas nors sunkaus. Bijo ko nors iš savęs pa-reikalauti, nes myli tik save. Į laisvę einama mylint ne tik save, bet ir kitus. Negalima eiti į laisvę užkrau-nant kryžių kitiems ant pečių; pir-miausia jį reikia nešti patiems.

Kas išdrįsta iki galo priimti Kristų, tas ne-verkšlena, kad laisvė ne-aprūpino tokiomis gėry-bėmis, kurių pertekę skandinavai. Laisvė nie-kuomet neužtikrins mums ramaus ir sotaus gyveni-mo. Kasdien reikės pakelti

kokią nors našta, kasdien reikės nepraeiti pro šalį matant, kad vargas beldžiasi į kieno nors duris.

Laisvė yra didysis mūsų dienų iššūkis. Mes tikrai nepajėgsime pa-keisti tų, kuriems laisvė šviečia kaip galimybė ką nors pagrobti, užvaldyti ar paminti kitų teises. Tačiau mes ga-lime sekti Kristų, kuris pirmas paro-dė kelią į laisvę. Jis ne tik pakvietė savo sekėjus išsižadėti savęs, bet pats išsižadėjo net savo gyvybės, kad mes galėtume būti laimingi. Jis ne tik ra-gino kitus nešti savo kryžių, bet ryž-tingai nukeliavo į Jeruzalę, nors žinojo, kad čia jo laukia kančia.

Popiežius Benediktas XVI Madride, susitikęs su dviem milijonais pasaulio jaunimo, kvietė jį nebijoti priimti Kristų. Kvietė pri-imti Kristaus Bažnyčią, nes vienam, be tikinčiųjų bendruomenės, tiesiog ne-įmanoma eiti paskui Kris-tų. Žmogui reikia palai-kymo – jausti šalia savęs Kirėniečio petį ar ištįstą Veronikos drobulę.

Kelias į laisvę išsi-žadant ir nešant kryžių

daug kam gali atrodyti per daug kietas ir sunkiai priimtinas. Tai ne-tiesa. Šis kelias yra kur kas lengves-nis už tą, kuriuo eina savimeiliai ir savanaudžiai. Išsižiūrėkime į juos: jie nepatiria tikro džiaugsmo. Tai ne džiaugsmas, jei tam reikia degtinės ar bent alaus.

Sekdami Kristų, patiriame labai daug tikro džiaugsmo, nes žinome, jog esame Prisikėlimo vaikai, laisvės vaikai. Žmogų labiau už viską pra-džiugina suvokimas, jog jis turi tiesą, sugeba mylėti ir atleisti, džiugina ži-nojimas, jog su juo drauge eina pats Viešpats. Tuomet jis gali sakyti su psalmininku: „Net eidamas slėniu tamsiausiu aš nebijosiu, nes Tu drau-ge būsi“ arba su apaštalu Pauliumi: „Viešpats mano gelbėtojas – aš nebi-josiu!“ (Žyd 13, 6).

LAIŠKAI

APIE LENKIŠKĄ-LIETUVIŠKĄ KILMĘ

Mes, lietuviai, kartais turime didelių pretenzijų viskam ir visiems, tačiau patys nieko nedarome, kad kas nors būtų kitaip. Sėdime, alų gurkš-nojame, bokus kilnojame ir skai-čiuojame, kiek kuris tų bokalų pajė-gus išlenkti. Tarpusavyje besipešio-dami, vieni kitus žlugdydami, taip nieko gero ir nenuveikiame: nei sau, nei savo kraštui, nei jo istorijai.

Antai praėjusios savaitės „Drau-go“ (2011 m. rugpjūčio 25 d.) laidoje, laiškų skyriuje, Leonas Venckus iš-sako nepasitenkinimą šiame laikraš-tyje aprašyta istorija apie tariamą Kristupo Kolumbo lenkišką-lietu-višką kilmę, piktinasi lenkų šoviniz-mu, savinantis mūsų istorijos pavel-dą, primena ir kitus skaudulius mū-sų santykiuose su kaimynais.

Apie tai galima daug kalbėti.

Tam turime ir pagrindo. Tačiau būki-me biedni, bet teisingi. Kas jau kas, o lenkai savo istoriją myli ir daro daug, kad ją praturtintų, pajvairintų, pri-keltų ir iškeltų kitų tautų akyse. Jie moka tai daryti, jie moka savo isto-riją gerbti ir pristatyti, tenka sutikti, kad ir mūsų sąskaita. Bet mes galė-tume ne vien burbėti, ne vien prie-kaištauti kaimynams, ne vien savo istoriją menkinti ir ją „šunsnukiuo-ti“ kaip prof. Alfredas Bumblauskas, akad. prof. Edvardas Gudavičius ar jų mokiniai šiandieninėje Lietuvoje daro.

Tokiu atveju turime pradėti dau-giau dėmesio skirti savo istorijos pažinimui ir žymiai daugiau padirbė-ti savo tautos, valstybės istorijos labui. Ar neatrodo keista, kad mūsų istorijos įdomesnieji faktai rūpi kitiems, o ne mums patiems? Kodėl istorija apie Kolumbo galimą gim-i-nystę su karaliumi Jogaila, jo sūnu-

mi Vladislovu III Varniečiu gali bū-ti įdomi portugalų istorikams, ispa-nams, lenkams, bet ne mums lietu-viams? Kodėl apie tai mes, lietuviai, nenorime nei kalbėti, nei girdėti? Gal reikėtų susivokti, kad jau esame lais-vi ir nepriklausomi, ir atėjo lai-kas nustoti verkšlenti, bet patiems aktyviau prisidėti prie Lietuvos isto-rijos populiarinimo tiek Lietuvoje, tiek ir pasaulyje.

Violeta Rutkauskienė,
Waukegan, IL

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Romualdo Kriaučiūno straipsny-je „LF 'Liepsna 2011' – jau narių ran-kose“ (2011 m. rugsėjo 25 d.) parašyti netikslūs metai – Dainavoje JAV LB Krašto valdybos rengta Darbo konfe-rencija vyko ne 2001, o 2002 metais.

Viename paskutiniųjų savo interviu, duotų televizijai RTVi, žymus Rusijos žurnalistas, žurnalo „GQ“ redaktorius Nikolaj Uskov kalbėjo apie tuos, kurie kelia pačius didžiausius reikalavimus tiek sau, tiek aplinkiniams. Daug nesiekiantys politikai ir verslininkai taip ir lieka prie „suskilusios geldos“. Nebankrutuoti tetrokštantis verslininkas nevertas sudilusio skatiko – jis būtinai bankrutuos, nes neturi toli siekiančių tikslų. Uskov kalbėjo apie Rusijos politiką ir jos politikus, bet šiuos žodžius neskunku pritaikyti ir Lietuvai, kuri šiandien neturi jokių didesnių, sunkiai įgyvendinamų tikslų. Gal tai ir yra pati didžiausia mūsų nelaimė – per mažos ambicijos?

Kadaise dirbdamas „Lietuvos aide“ siekiau, kad laikraštis paskelbtų keliolika straipsnių iš Mykolo Biržiškos knygos „Vilniaus Golgota. Okupuotosios Lietuvos darbo ir kančių 1919–1928 metų dienoraštis“. Puikiai prisimenu slogų išpūdį, patirtą skaitant šią knygą. Šimtai žiauriausių persekiojimo, pažeminimo, smurto faktų! Tačiau šio sumanymo man nebuvo leista įgyvendinti, nes „Vilniaus Golgotoje“ esantys pasakojimai galėjo ižeisti mūsų kaimynę Lenkiją. Nuo šio sumanymo atkalbinėję politikai ir redaktoriai teisinosi, kad Lenkija dabar jau padoresnė, draugiškesnė, pamiršusi visas įtakos sferos plėtimo idėjas. Ji – mūsų strateginė partnerė, padedanti atlaikyti Rusijos spaudimą ir neleidžianti pasimesti Briuselio koridoriuose. Kam narplioti ne itin malonią praeitį – geriau kurti bendrus ateities planus.

Štai ką šiandien turime. Lenkija neįvertino mūsų taktiškumo, nes turėjo ir tebeturi toli siekiančių planų. Šiandien Lenkija perėjo į puolimą: Antrojo pasaulinio karo metais lietuviai okupavo Vilnių ir, vokiečių padedami, žudė lenkų patriotus. Žudė etniniu pagrindu (iš leidinio „Paneriai – žmonių skerdynių vieta“, išleisto Lenkijos nacionalinės atminties instituto, talkinant Lenkijos diplomatinės šefui Radoslav Sikorski). Tai-

gi, pasak Gdanskio universiteto mokslininko Piotr Nivinski, ne lenkai polinizavo Vilniaus kraštą, o lietuviai okupavo Vilnių ir ėmėsi lituanizavimo darbų. Iš spaudoje pasirodžiusių pranešimų susidariau nuomone, kad Lenkijos politikai į diskusijas, ką byloja toks akivaizdžiai antilietuviškas leidinys, nesivėls. Nesivėls į diskusijas ir dėl Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vadovo Arvydo Anušausko pastebėjimo, kad šiuo konkrečiu atveju lenkai naudojami KGB „ginklais“.

Kokie vis dėlto buvome trumparegiai, įskaitant ir tą redaktorių, ir tą politiką, kurie man neleido jaunajai lietuvių kartai priminti, kokių kančių mes patyrėme, atsidūrę po lenkų padu. Mes negalėjome nepralaimėti, nes kėlėme sau tik labai mažas užduotis. Naiviai manėme, kad jei su kaimynu bendrausime apdairiai, jei nepateiksime jam pagrįstų sąskaitų, jo neerzinsime kruvinos praeities priminimais, tai jis mums bus dėkingas.

Ko pasiekėme, nepriekaištaudami Varšuvai dėl Vilnijos okupacijos? Seinų ir Punsko lietuviai jau neturi ambicijų kada nors prisijungti prie Lietuvos, užtat Vilniaus ir Šalčininkų lenkai turi mažų mažiausiai autonominių ambicijų. Mes jau bijome nuvykti į Dieveniškės, o lenkai Lietuvoje kaip niekur nieko garbina Armija Krajova, žudžiusią lietuvius. Ir ant Pilsudski širdies kapo nevysta gėlės, o Seinuose net lenkavusiam Antanui Baranauskui nejauku...

Nepaisant to, mes linę ir toliau pataikauti, trauktis, žemintis. Sveiku protu nesuvokiama istoriko, politologo Vlado Sirutavičiaus pokalbis su

Būtinoji gintis

GINTARAS VISOCKAS

svetainės Delfi.lt apžvalgininku Vladimiru Laučiumi. „Jei nori ką nors integruoti, tai turi būti kažkam patrauklus. Ar Lietuvos valstybė yra labai patraukli lenkų tautinei mažumai? Atsakymas į šį klausimą – nevienareikšmis“, – štai kokią „išminčių“ vidury baltos dienos žeria Lietuvos istorikas! Pasirodo, Lietuvoje ne tautinės mažumos privalo derintis prie lietuvių daugumos, tai mes, lietuviai, savo žemėje privalome verstis per galvą, kad tik įtiktume Šalčininkų ir Vilniaus rajono lenkams.

Paklaustas, kaip vertinąs tautiškai nusiteikusių jaunuolių stovyklas, rengtas Šalčininkų rajone ir kur nepatarta kalbėti slavų kalbomis, istorikas, atsakė: „Jei sakysiu, kad šitai keista, tai bus per silpnai pasakyta, o jei sakysiu, kad kvaila, tai kas nors gali ir išsižeisti.“

Kokiu žodžiu galima įvertinti tokią nuomonę? Kai kurie politikai, įskaitant ir buvusį VSD vadovą Mečį Laurinkų, stebisi, kodėl tautinės ambicijas puoselėjantys lietuviai renkasi krašte, kur beveik neišgirsi lietuviškai šnekant? Todėl ir renkasi, kad ten jau beveik nėra Lietuvos. Jie nenori, kad Lietuva dar labiau sumažėtų. Toks noras smerktinas? Jeigu taip, tai kodėl jūs piktinatės minėto leidinio teiginiais? Kaip ją įvertintų Sirutavičius? Kokiu žodžiu pavadintų?

Lietuviški susijėjimai Dieveniškėse ir Šalčininkuose turėtų būti nuolatiniai. Bent jau taip elgtųsi lenkai, jeigu Punsco arba Seinų lietuviai nepaisytų Lenkijos įstatymų, kaip Vilnijoje nepaisomi Lietuvos įstatymai. Kadaise esu rašęs įžanginį straipsnį Mato Valeikos knygutės „25 metai Vilniaus krašte“ antrajam lei-

dimui. Inteligentas Valeika kadaise specialiai persikėlė gyventi į Vilniaus kraštą, kad visomis jam prieinamomis priemonėmis Lietuvos pusėn patrauktų sulenkėjusius lietuvius. Jo pastangos nenuėjo perniek. Atgal į lietuviybę sugrąžinta ne viena dešimtis lietuvių, sulenkėjusių gūdžiais lenkiškosios okupacijos metais.

Jei Lenkijos užsienio reikalų ministrui Sikorski galima leisti knygas, kuriose begėdiškai meluojama, nematau didelės blogybės, jei lietuvių jaunuoliai sugalvojo šūkį „Lietuva – lietuviams“. Tai būtinoji gintis. Tai neišmintingos Lietuvos ir Lenkijos politikos pasekmė. Į žurnalisto klausimą, ar esama pagrindo tvirtinti, kad lenkų mažuma šiandien Lietuvoje jaučiasi blogai, Sirutavičius atsako nei šiaip, nei taip: „Priklauso nuo to, iš kieno varpinės žiūrima.“ Lietuva pasmerkta pražūčiai ir išnykimui, jei jau patys lietuviai nebusigauda, iš kokios varpinės jiems būtina žiūrėti į šiandienos įvykius.

Rusijos užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir spaudos departamentas neseniai paskelbė griežtą komentarą apie Lietuvių tautinio jaunimo sąjungos organizuotą stovyklą Dieveniškėse. Tame pareiški-me mūsų premjeras Andrius Kubilius giriamas, jam dėkojama, kad pasmerkė veiksmus, „griaunančius tarpusavio pasitikėjimą ir skatinančius tautinę neapykantą“. Kodėl Rusijai parūpo lenkų tautinės mažumos padėtis Lietuvoje? Galima spėti, kad netrukus turėsime problemų ir su rusų tautine mažuma Lietuvoje. Šiandieninė Kremliaus vadovybė rado įtakingų talkininkų Varšuvoje.

O dėl to pagyrimo tai, kai priešas tave giria, reikia susimąstyti. Parlamentaras Gintaras Songaila oficialiai pareikalavo, kad Kubilius atsi-prašytų Dieveniškėse stovyklavusiųjų už „paskleistus tiesos neatitin-kančius žodžius“.

Gintaras Visockas – Lietuvos žurnalistas, interneto tinklalapio Slaptai.lt steigėjas.

LAIŠKAI

LIETUVIŲ KALBA SVETUR: TEORIJA IR PRAKTIKA

Visiems tėvams rūpi, kad jų vaikai išmoktų lietuvių kalbą. Todėl namuose su jais kalba lietuviškai, siunčia juos į šeštadienines mokyklas. Bet pasitaiko ir tokių tėvų, kurie su savo vaikais kalba angliškai, lyg jų vaikas būtų išivaikintas svetimtautis. Be to, jie yra įsitikinę, kad lietuvių kalba jiems gali pakenkti mokantis vietinėje mokykloje. Tai – tikra nesąmonė!

Pavyzdžiui, mano duktė, kai pradėjo eiti į prancūzų pradžios mokyklą (Quebec yra anglų ir prancūzų mokyklos), nemokėjo nė vieno žodžio prancūziškai, tik lietuviškai. Ir per labai trumpą laiką išmoko prancūzų kalbos. O jos dukrelei pradėjus eiti į parengiamąjį skyrių, irgi nemokant nė žodelio prancūziškai, ir tai pastebėjusiai mokyklos autobuso vairuotoja paklausus mano dukters, ar jūsų mergytė nekalba prancūziškai, ji atsakė: „Ne, bet netrukus išmoks. Aš irgi, pradėjusi eiti į mokyklą, nemokėjau nė žodžio prancūziškai, o šiandien kalbu keturiomis kalbomis.“ Vienas lietuvis visą laiką su savo sūnumi kalbėdavo angliškai, po

kiek laiko tėvą pasišaukė mokytojas ir klausia, kokia kalba jis kalba su savo vaiku namuose. Tėvas su pasidžiavimu atrėžė: „Angliškai!“ Mokytojas jam ir sako: „Do me a favor! Kalbėkite su savo sūneliu namuose lietuviškai, kitaip jūs sugadinsite jo anglišką akcentą.“

Iš daugelio atvejų matyti, kad tie vaikai, kurie nuo mažens kalbėjo tik angliškai, užaugę gailėjosi, jog tėvai su jais nekalbėjo lietuviškai. Niekomet nėra per daug išmokti kalbų. Žinomas Kanados neurologas dr. Wil-der Penfield yra pasakęs, kad vaikas iki aštuonerių metų amžiaus be jokių sunkumų gali išmokti dešimt įvairių kalbų.

Prisimenu, kaip po karo, gyven-damas Paryžiuje, buvau sutikęs labai daug Amerikos lietuvių kariškių. Buvo malonu išgirsti juos kalbant lietuviškai. Kartą paklausiau vieno aukšto rango karininko, iš kur jis taip gerai kalba lietuviškai. Jis sakė, kad jo tėvas buvo labai griežtas, ir kai jie, keturi vaikai, susėdavo prie stalo valgyti, jei nors vienas iš jų prakalbėdavo angliškai, tėvas tam kaukštelėdavo su samčiu per galvą.

Malonu matyti ir svetimtaučius, kartais kalbančius lietuviškai. Prieš

daug metų lankydamasis Anglijoje pas savo draugą sutikau vieną anglą. Jis puikiai kalbėjo lietuviškai ir net neturėjo stipraus angliško akcento. Jis sekmadieniais Londone mokė lietuvių vaikus lietuviškai. Paklaustas, iš kur jis taip gerai išmoko lietuviškai kalbėti, atsakė, kad dar prie rusų studijavo lietuvių kalbą Vilniaus universitete. Ten susipažino su vienu norvegų, kuris irgi mokėsi lietuvių kalbos, su kuriuo dar ir dabar susirašinėja. Įdomumo dėlei paklausiau, kokia kalba jie susirašinėja. Jis atsakė: „Žinoma, tas norvegas moka laisvai angliškai, bet mes susirašinėjame lietuviškai. Mums taip yra maloniau.“

Louis Stankevičius
Laval, Canada

PADĖKIME ŠIAULIUOSE PASTATYTI PASTORACINĮ CENTRĄ

Šiais metais šalia Šiaulių katedros vykdomas didelis projektas – statoma Šiaulių vyskupijos kurija ir pastoracinis centras. Šių metų pavasarį Šiauliuose buvo pašventintas kertinis centro akmuo, ir darbai su

kiekviena diena rieda į priekį.

Tai svarbus ir aktualus projektas – centras, kuriame galės rinktis šeimos, jaunimas, vyks katechizacija, rekolekcijos ir pan. Tokio centro svarbą pajutęs, charizmatiškas ir energingas Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis ėmėsi pastangų sumanyti įgyvendinti. Jis nuoširdžiai kreipiasi į visus Amerikoje ir Kanadoje gyvenančius lietuvius, prašydamas kiek kas gali prisidėti prie šio centro statybos, prisimindamas Viešpaties žodžius: „Iš tiesų sakau jums, kiek kartų tai padarėte vienam iš šitų mažiausiųjų mano brolių, man padarėte“ (Mt. 25, 40).

Visi lietuviai esame viena šeima, trokštantys vieni kitiems ištiesti meilės ir gerumo ranką. Todėl ir šį projektą bendromis pastangomis galėsime įgyvendinti ir taip prisidėti prie Lietuvos ateities. Aukas siųskite: Šiaulių Pastoracinis centras; Taupa Lithuanian Credit Union; Sąskaita 3878; 767 E 185th St.; Cleveland, Ohio 44119

Norintys gauti daugiau informacijos, rašykite į el. pašta: ingrida.bublys@ibinternationalinc.com

Ingrida Bublienė
LR gen. garbės konsulė

APMASTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

Amerikos lietuvis Lietuvoje (5)

JUOZAS GAILA

Naujienų agentūra „Elta“ 1996 m. rugsėjo 6 d. antrašte „Vilniuje bus Amerikos lietuvių centras“ paskelbė, kad prezidentas Algirdas Brazauskas sveikina JAV LB siūlymą įsteigti Vilniuje Amerikos lietuvių centrą. Pasak prezidento, negalima atidėlioti tokio centro įsteigimo ilgam laikui. Jis taip pat mano, kad tame centre turėtų dirbti ne tik išeiviai, bet ir nuolat Lietuvoje gyvenantys piliečiai.

Nors prezidentas ir sveikino JAV LB pastangas ir teigė, kad negalima atidėlioti, tik už metų buvo įsteigtas dar ne centras, o LR Vyriausybės nutarimu sudaryta centrui steigti vadinama koordinacinė komisija. 1997 m. spalio 25 d. „Drauge“ aprašyti tos komisijos darbai. O tie darbai – tai informacinio centro Vilniuje įsteigimas ir integracijos procesas. Apie šį rašoma: „integracijos entuziastas Juozas Ardys tai labai vaizdžiai pristatė, parodydamas leidinį ‘Choose Costa Rica’. Jame patraukliai pristatoma visa reikalinga informacija apie kraštą ir apsigyvendinimo galimybes Costa Ricioje. O kodėl ne Lietuvoje?” Kreipiamasi į visuomenę Amerikoje, raginant atsiliiepti dėl kuriamo informacijos centro. Prašoma siųsti laiškus, duotas adresas – JAV LB Socialinės tarybos pirmininkės.

sienio lietuvių organizacija lėšų tam neduos, net jei turėtų, o kalbos apie tarptautines organizacijas yra tik to vicepirmininko svaichiojimai.

Pagaliau, 1998 m. vasario 2 d., po daugiau nei dvejų metų, išsipildė JAV LB veikėjų svajonė. Po vaikščiavimo po ministerijas, susitikimų su Seimo nariais, po spaudos konferencijų, po straipsnių išeivijos spaudoje, po kaltinimų Lietuvai ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenei gimė Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras. Bet kaip tai, juk JAV LB veikėjai triūsė dėl Amerikos lietuvių centro įsteigimo. O ir prezidentas,

mo į Tėvynę informacijos centro naikinimo planą.” Tuo laiku Brazauskas buvo ne prezidentas, bet premjeras kairiųjų valdomos vyriausybės, kuri ėmėsi supaprastinti ir pertvarkyti įvairias tarnybas. Taigi buvo logiška Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centrą prijungti prie 1999 m. premjero Gedimino Vagnoriaus vyriausybės sukurto Tautinių mažumų ir išeivijos departamento, atliekančio tas pačias užduotis.

Atrodytų, kad biurokratijos mažinimas būtų sukėlęs JAV LB veikėjų pasitenkinimą, bet jie tai panaudojo savęs garsinimui ir demagogijai.

jie buvo dalis Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento. Lankėme Rytų kraštų lietuvių net Sibire. Vežėme jiems lietuvišką spaudą, kūrėme lietuvių bendruomenes, kvietėme jų vaikus į Lietuvą į vasaros stovyklas, o jų atstovus – į suvažiavimus Lietuvoje. Man sunku įsivaizduoti LB veikėjus, ypač tuos, su kuriais Amerikoje dalyvavau kasmetiniuose Baisiojo birželio minėjimuose, net kartu juos rengiau, esant tokiais nejautriais buvusių tremtinių vaikams, atžaloms, nors ir surusėjusioms, nors ir nekaip lietuviškai bekalbančioms. Kaip jie turi jaustis, jei

Ironiška, kad Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras nebuvo panaikintas Brazausko vadovaujamos vyriausybės, bet 2010 m. uždarytas dešiniųjų vyriausybės, sukūrus Užsienio lietuvių departamentą prie Užsienio reikalų ministerijos.

ragindamas nedelsti, kalbėjo tik apie Amerikos lietuvių centrą su darbuotojais iš išeivijos, o čia keturi darbuotojai, įskaitant pusę etato turinčią buhalterę, – visi iš Lietuvos. Pasirodo, kad, nepaisant, kokią kritišką nuomonę turėtumėme apie Lietuvos vyriausybės, ten yra protingų žmonių. Kaip buvo galima leisti steigti

Niekada nebuvo Brazausko gerbėju, bet kaip galima jį kaltinti kerštavimu, kai jis, būdamas prezidentu, ragino kuo greičiau tą centrą įkurti ir net sutiko pavadinti jį Amerikos lietuvių centru? Kaip šitaip galėjo elgtis žmonės, ne kartą spraudęsi pasimatyti ir nusifotografuoti su juo.

Net ir „Veido“ žurnale jie amerikietiška išsišiepę stovi prie jo, bet parašas po nuotrauka kitoks: „Premjeras A. Brazauskas pamiršo duotą žodį užsienio lietuvių organizacijų vadovams.” O koks tas žodis buvo? Man buvo koku skaityti: „Užsienio lietuviai, susirinkę į savaitę trukusius Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos posėdžius, aiškino, kad tiek į centro vadovą Žilviną Biliauską, tiek į bet kurį kitą įstaigos darbuotoją jie gali kreiptis bet kuriuo metu – net savaitgaliais ir per atostogas. Ir gauna visokeriopą pagalbą.” Kodėl Amerikos lietuvis, būdamas tikrai turtingesnis už vidutinį lietuvių mokesčių mokėtoją, reikalauja iš Lietuvos to, ko joks kraštas, turtingesnis už Lietuvą, jam nesuteikė ir nesuteiktų? O kokie poreikiai jį verstų bet kuriuo metu kreiptis į tą centrą? Galiu šaipytis rašydamas, kad nebent jis Amerikoje pabustų vidurnaktį iš gražaus sapno apie Lietuvą ir jam užteiktų toks nesuvaldomas noras grįžti į ją, kad žadintų žmoną pakuoti lagaminus, skambintų to centro darbuotojams, net ir atostogaujantiems, kad šie tuoj nupirktų bilietus, lauktų oro uoste Vilniuje ir nuvežtų juos į išnuomotą butą. O gal tas senukas Amerikos lietuvis, apsigyvenęs Gerontologijos centre Vilniuje, skambintų vidurnaktį paslaugiam Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centro darbuotojui, kad va, prisidirbęs į lovą ir niekas jos nepakeičia?

Bet nustoju šaipytis, kai toliau skaitau, kad užsienio lietuviai „nėra tikri, ar toks pat ‘žmogiškas’ santykis išliktų centrą prijungus prie departamento”. Kur dingio paprastas padarumas ir jautrumas? Argi taip sunku suprasti, kad įžeidžiami Tautinių mažumų ir išeivijos departamento tarnautojai? Dirbau su jais kartu, kai

skaito, kad Amerikos lietuviams reikalingas „žmogiškesnis” ryšys, nei bendraujant su jais? O jei JAV LB atstovai, posėdžiaujantys Vilniuje ir kuriantys beprasmes rezoliucijas apie integracijas, yra tikrai išitikinę ir turi duomenų, kad tas departamentas dirba nevykusiai ir jo ryšys su rytų kraštų lietuviais nėra „žmogiškas”, tai ar ne jų pareiga paveikti vyriausybę, kad ši imtųsi priemonių tai pakeisti?

...

Ironiška, kad Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras nebuvo panaikintas Brazausko vadovaujamos vyriausybės, bet 2010 m. uždarytas dešiniųjų vyriausybės, sukūrus Užsienio lietuvių departamentą prie Užsienio reikalų ministerijos. Žvelgiu į 1996 m. „Gimtajame krašte” didelėmis raidėmis parašytą antraštę: „JAV lietuvių bendruomenė žengė žingsnį, kurį galėjo pradėti ir Lietuvos valstybė”. Kiek prieš tą žingsnį ir po to buvo prirašyta nesąmonių tiek Lietuvos, tiek išeivijos spaudoje. Kiek tuščių, niekuo nepagrįstų ir nerealių pažadų apie neva grįžtančiuosius ir jų galimą įnašą į Lietuvos ekonomiką. Ir kiek kaltinimų, ir ne tik Lietuvos valstybei, bet ir PLB valdybai, o Vyriausybei – neva veidmainiškumu nuvyliusiai užsienio lietuvių. Išjuoktas kandidatuojaantis į prezidentus Valdas Adamkus, kerštu apkaltintas Brazauskas ir kairieji. Tačiau nė žodelio, kiek šimtų tūkstančių ar dešimčių tūkstančių Amerikos lietuvių grįžo ar žada grįžti. Nėra, nes nei jie grįžo, nei žadėjo, nei žada grįžti.

Skaudu buvo prieš kiek laiko Lietuvos spaudoje skaityti žodžius: „Vyt lauk visus Amerikos lietuvių”, bet dar skaudžiau, kai prisimenu seniai skaitytą knygą „The Ugly American”. Juk niekad negalvojau, kad ir Amerikos lietuvis gali toks būti.

Bus daugiau.

Juozas Gaila – buvęs JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, PLB atstovas Vilniuje.

Ak, ir vėl ta Socialinių reikalų taryba ir panaši jau mano anksčiau aprašyta istorija. Skambina man iš Amerikos lietuvis, mat parašęs laišką Tarybai ir jokio atsakymo negavęs. Jis skaitęs spaudoje, kad Vilniaus savivaldybė siūlo Amerikos lietuvių centrui pastatą Barboros Radvilaitės gatvėje, kurį JAV LB galėtų nuomot. Kadangi pastatą reikia remontuoti, jis turės patirties ir planų. Girdėjau ir aš apie tai, girdėjau ir kaip JAV LB vicepirmininkas Algis Rugienius sakęs, kad dėl lėšų būtų ar bus kreipiamasi į užsienio lietuvių bei tarptautines organizacijas. Nežinau, ar man skambinęs lietuvis kreipėsi ir ar gavo kokį atsakymą, bet jei jis skaito „Draugą”, tai jo labai atsiprašau, kad tada daviau to vicepirmininko adresą, užuot pasakęs, kad JAV LB neturi lėšų nei pastatą remontuoti, nei nuomot, kad jokia už-

Amerikos lietuvių centrą Vilniuje Lietuvos mokesčių mokėtojų lėšomis, neįžeidžiant ir nepažeidžiant kitų kraštų kaip Anglijos, Australijos, Kanados, Vokietijos ir net Rusijos lietuvių. Juk tai turėjo suprasti ir JAV LB veikėjai. Taip, turėjo suprasti, deja.

...

Bėgo metai, bet Amerikos lietuviai keltis į Lietuvą ne tik neskubėjo, bet ir nesiruošė, išskyrus saujelę. Nepadėjo nei leidinys „Choose Costa Rica”, o gal baidė informacija, kad Lietuvoje po sniegu yra ledas. Bet štai 2003 m. lapkričio 20 d. „Veido” žurnale pasirodo straipsnis su, sakyčiau, rėkiančia, na, ir riebia antrašte: „A. Brazausko keršto valanda”, po kuria rašoma: „Dešiniųjų rėmėjai, išeivijos lietuviai, susilaukė kairiosios vyriausybės keršto. Vidaus reikalų ministerija jau parengė Lietuvių grįži-

LAKE VILLA, IL

Šiauriečiai vasarą palydėjo su „Blukiu“

BEATA IVANAUSKIENĖ

Rugpjūčio 20 d., šeštadienį, svetingame Vokiečių kultūros centre, Čikagos priemiestyje Lake Villa, rinkomės į „Vasaros palydas“, kurias rengė JAV Lietuvių Bendruomenės Waukegan-Lake County apylinkė (www.cikagossiaurietis.com) ir „Kunigaikščių užėiga“. Susiburti į darnų būrį nesutrukdė nei tą patį savaitgalį vykusį vandens ir oro šventė Čikagoje, nei rytinės lietaus išdaigos. Svečiai rinkosi šeimomis ir poromis iš šiaurės ir iš pietų pasimatyti su draugais, pasidailinti besibaigiančių atostogų išpūdziais, pasivaisinti puikiai lietuvišku maistu, šaltu alumi ir putojančiu šampanu!

Atvykstančius dar prie vartų savo linksma muzika pasitiko Genė ir Algirdas Razumai. Jie sveikino įvažiuojančius, kėlė nuotaiką prie vartų budintiems šiauriečių valdybos nariams ir blukio statybų darbuose pasinėrusiems meistrams – svečiams iš Lietuvos. Pavėlavę atvykti, vos ne parą užlaikyti Amerikos muitinėje, meistrai visos šventės metu karštoje saulėje pjaustė, kalė, statė, dengė ir ruošė savo milžinišką statinį, norėdami jį parodyti į šventę taip gausiai susirinkusiems lietuviams ir šventės svečiams: vokiečiams, serbams, amerikiečiams, ukrainiečiams ir kitiems!

Buvo tokia garbė ir pasididžiavimas stebėti darniai ir nepailstamai dirbančius bendraminčius, matyti žiūrovų pagalbą, bent truputį pridedant ir savo ranką, nors dažnai ir nelabai žinant, kuo pasitarnauti. Po beveik 12 valandų sunkaus ir darnaus darbo blukio sienos pakilo šventės pievelėje, o aptraukus medines sienas medžiaga, pritačius „šaknis“, statinys pradėjo vis labiau panašėti į blukį, arba kelmą.

Dirbantiems ir besilinksminantiems koncertavo Vytautas Jurevičius ir grupė „Sax akordas“, Gedimino lituanistinės mokyklos (GLM) mergaičių ansamblukas (Isabel-

la Stein, Gabija Brown ir Marta Glyvka), Vytautas Rutkauskas su grupe, Razumai, Loreta Karsokienė ir „Tu ir aš“, dainų ir šokių teatras „Pasaka“, Eglės „Danceworld“, „Amber Music and Dance“, šokių kolektyvas „Laumė“, „Menų pastogė“ ir „DanceDuo“, kolektyvas „Svajonė“. Visam šventiniam pasirodymui vadovavo vieninteliai ir nepakartojami Aušra ir Hansas.

Mūsų nuostabių, dosnių ir nuoširdžių rėmėjų dėka mes ne tik plačiai paskelbėme apie „Vasaros palydas“ spaudoje ir per radiją, bet ir turėjome nuostabius laimikius loterijai! Rėmėjai: „Atlantic Express Corp.“, „Deer Path Inn“, „Zhivago Restaurant“, „Amerikos lietuvis“, „Čikagos aidas“, „Draugas“, „Vashe Radio“, „Golubchik TV“, GLM, Rotary Club of Chicagoland Lithuanians, Aidas Reklys, Mantas Photography, Remi Entertainment, Sandra Vogel Allstate Agency, Jaunimas.us ir Kalbek.com.

Tiek besišypsančių veidų šiaurėje jau seniai buvome bematę. Scenoje skambėjo dainos, sukosi poros, mus linksmo ypač gausus būrys augančių jaunųjų talentų. Buvo iki ašarų smagu šventės pradžioje klausytis „Tautišką giesmę“, kurią atliko mūsų šiaurietis Vytautas Rutkauskas su elektronine gitara! Arba dainų, atliktų mūsų mažiausių, nors dar žodukai ir pinasi, bet vaikučiai jau dainuoja. Arba vos ne iki ašarų nuliūdęs mūsų fotografas Mantas, jog, atsitikus nelaimei su jo fotoaparatu, dabar nebus galimybės įamžinti visas nuostabias šventės akimirkas, visus dalyvių veidus... Kiek daug gražaus galima nuveikti, kai dirbame darniai kaip viena didelė, triukšminga, bet laiminga šeima!

Žinoma, šalto alaus ir karštų cepelinų irgi niekam netrūko, o damos lepinosi putojančiu šampanu. Pripučiamose pilyse prisizaidusių vaikų laukė gira, kibinai, šašlykai ir varškės spurgos –

dėkojame „Kunigaikščių užėigai“ už tokį rūpestį svečiais ir nuoširdų bendradarbiavimą, ruošiant šių metų šventę. Renginiu žavėjosi ir kitų tautų dalyviai, ypač sutemus, kai tarp pastatyto blukio sienų išžiebė tikras lietuviškas laužas! Rinkomės visi į vidų, glaudėmės, kad visi tilptume, jautėme artumą savo šeimos ir draugų – juk šių metų tikslas ir buvo vienybė! Vienybė visų mūsų, visų lietuvių, nesvarbu, kur jie būtų. Mes visi esame viena tauta, vienas kūnas, vienas lietuviško ažuolo kamienas – su gausybe į visas puses išsikerojusių šakelių! Tik iš lėktuvo į šventę atvykęs Tomas Dobrovolskis, nepaisydamas kelionės nuovargio, įsijungė į bendrą programą. Vakarą virto naktimi, žmonės neskubėjo skirstytis. Pavargusius „blukiečius“ svetingasis Andrius Bučas vaišino dar likusiomis bandelėmis su spirgučiais ir šaltu lietuvišku alumi. Visi dėkojome vieni kitiems, linkėjome sėkmės ir ištvermės „Blukio“ projekto dalyviams kelionėje į Nevada dykumą. Šventės metu sutiktas didžiaširdis lietuvis iš Wisconsin Tadas Mockus kilniai pasiūlė savo automobilį, kad sunkinančios finansinės problemos ir spragos organizavime nesutrukdytų „Blukio“ sumanytojams pasiekti tikslą ir garbingai pristatyti savo projektą „BurningMan“ festivalyje. Lauksime „blukiečių“ sugrįžtančių į Čikagą rugsėjo 7 d. „Kunigaikščių užėigoje“, kur jie papasakos, kaip sekėsi kelionė, gal pristatys ir visos kelionės metu filmuotą filmą.

Norime dar kartą nuoširdžiai padėkoti visiems. O artimiausia šiauriečių šventė – lėšų rinkimas lietuvybei puoselėti – vyks spalio 22 d. „Zhivago restorane“. Tema – Čiurlionio 100-tosios mirties metinės. Informacija tel. 847-668-1731 arba 847-420-2086. Kviečiame visus gausiai dalyvauti, bus galimybė atsivesti ir savo mažuosius.

Beata Ivanauskienė – JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės valdybos renginių organizatorė, GLM tėvėlių komiteto pirmininkė.

Susirinkusius vaišina svetingasis Andrius Bučas.

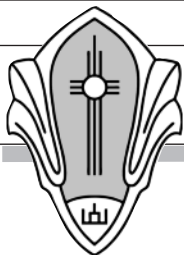

Šių metų pramoga – blukis, arba kelmis.

Manto Ivanausko nuotraukos

„Blukio“ projekto autorius Donatas Jankauskas.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė: Vida Kuprytė • El. paštas: draugas@ateitis.org

Ateitininkų Sendraugių stovyklos-I kronika

Lionė Kazlauskienė

Rugpjūčio 27 d. skyriuje „Iš Ateitininkų gyvenimo“, buvo išspausdintas Ateitininkų sendraugių stovyklos, įvykusios liepos 24–31 d. Dainavoje bendras aprašymas. Į stovyklą susirinko per 100 dalyvių. Stovyklavo ištisos šeimos – nuo žilabarzdžio senelio iki pūkagalvio kūdikėlio. Šiandien skaitykite apie kiekvienos stovyklinės dienos nuotykius.

2011.7.25

Pirmadieniui skirtą temą „Užsidekim jauna dvasia“ puikiai atskleidė rytinės paskaitos prelegentės. Tai trys dominikonės, Švč. Marijos, Eucharistijos Motinos vienuolijos seselės iš Ann Arbor, MI, apsirengusios mums jau retai matomais vienuolių rūbais. Jos taip pat žinomos kaip „Oprah's nuns“, nes programa „Oprah“ jas labai palankiai pristatė net du sykius. Seselės tiesiog spindėjo džiaugsmu. Pašaukimų į jų vienuolyną vis didėja — šiuo metu turi misijas ir/ar mokyklas South Carolina, Arizona, Florida, California ir Texas valstijose. Visos seselės, jei ne tuoj pat, tai po tolimesnio išsimokslinimo tampa mokytojomis. Jų besiklausydami tikrai pajutome, kad Dievas suranda nuostabius būdus mums parodyti teisingą kelią.

Popietinis pokalbis su kun. Eugenijumi Troickiu sukosi apie įvairias temas, susijusias su dvasingumu Lietuvoje: pašaukimų mažėjimu, kaimo bendruomenių bendradarbiavimą su bažnyčia, šeimyniškos dvasios stoką didmiesčiuose, ryši tarp bažnyčios ir visuomenės, tarp kultūros ir ekonominės krizės, autentiško dvasingumo tarp Lietuvos ateitininkų pasigedimą.

Vakaro laužo metu šeimų pasirodymai gvilde no temą „Ką išmokom jaunystėje?“. Vadovai, vaidindami savo tėvus, puikiai prajuokino visą stovyklą. „Ū-A- Dainava“ aidams aidint, vaikai keliavo į lovytes, o tėveliai liko vakaroti.

Fotografijų konkursas jaunimui

Tema: Dainavos
stovyklos dvasia

Premijuotos nuotraukos bus spausdinamos 2012 metų Dainavos fondo kalendariuje

Konkurso taisyklės:

Dalyvauja 6-18 metų amžiaus jaunimas • Pateikiama ne daugiau kaip 5 nuotraukos • Skaitmeninės nuotraukos siunčiamos el. paštu Pauliui Jankui adresu: jjankus@wideopenwest.com Laiške parašyti savo vardą, pavardę ir amžių. • Nuotraukas išsiųsti iki 2011 m. rugsėjo 9 d.

Sendraugių stovykloje dažnai skambėjo melodingi balsai. Dainininkai (iš k.): Saulius Čyvas, Darius Polikaitis, kun. Valdas Aušra, Juozas Polikaitis, Linas Mikulionis, Liudas Landsbergis, Dovas Lietuvninkas ir Vincas Staniškis.

Visos nuotraukos Dainos Čyvienės.

2011.7.26

Antradienio ryto prelegentė buvo dr. Indrė Čuplinskaitė, University of Alberta, katalikiško St. Joseph's fakulteto profesorė. Atsižvelgdama į dienos temą „I ateitį su praeitimi“, dr. Indrė paaiškino, kaip mūsų tapatybės yra susijusios su praeitimi, kaip yra svarbu atskleisti faktus, suprasti juos platesniame kontekste. Istorija yra kolektyvinė, ją sudaro faktai ir pasakojimai, prisiminimai. Dr. Indrė padėjo mums suprasti, kad Lietuvos istorija priklauso visiems – ne tik etniniam lietuviams, bet ir Lietuvos žydams, lenkams, rusų ortodoksams bei musulmonams. Nors kartais ir vengiame kalbėti apie nemalonius Lietuvos istorijos faktus, yra svarbu suvokti, kad subrendusi tauta turi suprasti visą savo istoriją.

Popiet sendraugiai diskutavo apie Daivos Markelytės memuarų romaną „White Field, Black Sheep“. Pokalbį vedė Daiva Kisielienė ir Daiva Majauskienė. Lyginome dabartinę lietuvių paauglių kartą su autorės karta, diskutavome, ar lietuviškos tapatybės išlaikymas veikia pažangą amerikiečių kultūroje, kalbėjome apie autorės drąsą rašant apie giliai asmeniškumus išgyvenimus. Nutarėme, kad tų laikų Čikagoje ar Cicero užaugusiems ši knyga buvo mažas langelis į praeitį, kuri niekada nepasikartos.

Vakare keliavome po Dainavą, mokydami apie šventuosius, kurie žuvo dar būdami labai jauni. Vadovai mums vaizdžiai pristatė Kateriną Sienietę, Sibiro kankinę Adelę Dirsytę, Pranciškų Asyžietį bei kitus, atlikusius nuostabius dalykus per savo neilgus gyvenimus. Užbaigėme vakarą šv. Mišiomis gamtoje, po ažuolu.

Vaikams sugulus, tėveliai turėjo progos pažiūrėti filmą „Children in Exile“ apie lenkus vaikus, kurie buvo ištremti į Sibirą. Buvo skaudu, graudu klausytis tų vaikų, jau dabar pasenusių, prisiminimų.

2011.7.27

Trečiadienis – „Ateities jaunimo pasaulis“. Visa stovykla rengėsi žaliais rūbais, norėdama atkreipti visų dėmesį, kad reikia išsaugoti pasaulį tolimesnėms kartoms. Buvo gera sužinoti, kad šio ryto žuvavimo turnyro metu sugautos žuvys buvo sugrąžintos į Spyglį ežerą! Ryto prelegentas buvo Lorenzo Ciannelli (Mėtos Landytės vyras), kuris profesoriauja Oregon State University College of Oceanic and Atmospheric Sciences, Corvallis, Oregon valstijoje. Sužinojome, kurių žuvų rūšių išgaudoma per daug, kaip pasaulis prižiūri komercinę žvejybą, bei kurių žuvų turėtume valgyti ir

kurių vengti. Lorenzo vaizdžiai ir įdomiai pristatė statistiką bei lūkesčius apie jūros gyvūnijos ateitį.

Popietiniam lietuvi užėjus, rinkomės vidun susipažinti su jaunais ateitininkais iš Lietuvos Inesa ir Vidu Čaikauskais. Pokalbio tema buvo

Du žvejai – Andrius Marchertas (5 metų) su savo tėčiu Tomu Marchertu – Sendraugių stovykloje.

„Lietuva prie Baltijos, Lietuva pasaulyje“. Vyko atviras pašnekesys apie Lietuvos gerąsias bei blogąsias ypatybes nuo išsilaisvinimo iki dabarties. Apsvarstėme dabartinių lietuvių išvykimus bei sugrįžimus į Lietuvą, išgirdome apie neseniai parengtą Lietuvos būsimų 20 metų planą, pavadintą „Lietuva 2030“.

Vakare susipažinome su Kambodžos ir Tailando kraštais, kuriuos kūrybingai pristatė Jonas, Tija ir Ana, papasakojo apie savo kelionę į Aziją. Po to – tradicinis karnavalas. Kol vaikučiai „šokinėjo“ nuo vienos žaidimo būdelės prie kitos, tėveliai atsipalaidavo, gerdami vaisinius gėrimus, arbatą, kai kurie susigundė masažais ar manikiūrais, lošė kortomis. Baigėme vakarą bendrais šokiais, kurių metu pamatėme Dainavoje pirmą kartą sukurta „flash mob“ šoki. Vaikučiai keliavo miegoti, o tėveliai toliau bendravo prie vaišių stalo.

Nukelta į 14 psl.

Kas protėvių herbe: gulbė ar višta?

KARILĖ VAITKUTĖ

Neringa Češkevičiūtė – Lietuvos valstybės istorijos archyvo Rusijos imperijos įstaigų dokumentų skyriaus vedėja. Su ja kalbėjomės apie Valstybinio istorijos archyvo darbus ir rūpesčius ir ko gali tikėtis savo protėvių dokumentų archyve beišskantis lankytojas.

– **Kokie skyriai yra Lietuvos valstybės istorijos archyve ir ką veikia ten dirbantys žmonės?**

– Iš viso su sargais ir valytojomis archyve dirba 52 žmonės. Yra pagrindiniai keli skyriai: Dokumentų saugojimo ir apskaitos skyrius, Rusijos imperijos įstaigų dokumentų skyrius, Senųjų aktų skyrius, kuris netrukus bus panaikintas ir prijungtas prie Rusijos imperijos įstaigų dokumentų skyriaus, Religinių organizacijų dokumentų skyrius ir Civilinės metrikacijos įstaigų dokumentų skyrius.

– **Kaip besidominčiam žmogui ieškoti medžiagos apie savo protėvius?**

– Galima prašyti surasti prosenelių dokumentus – gimimo, santuokos ar mirties liudijimus. Tik reikia pasakyti žmogaus, kurio dokumentą norima surasti, vardą, pavardę, įvykio vietą ir laiką. Skyriaus darbuotojai ieško tik konkrečios informacijos. Be to, jie dirba pasiskirstę dekanatais. Tarkime, vienas ieško dokumentų Šiluvos dekanate, kitas – Veliunos dekanate ir t. t. Kartais dokumentai nerandami, nes, tarkime, žmogus gyveno dekanato paribyje, pagal gyvenamąją vietą priklausė vienam dekanatui, o tuoktis nuvyko į kitą dekanatą. Norint rasti protėvių dokumentus, reikia žiūrėti kur kas plačiau. Tačiau archyvas šiuo metu genealoginių tyrimų neatlieka, nes nėra pakankamai specialistų, pakankamai darbuotojų.

– **Ar į archyvus nepriima dirbti naujų žmonių?**

– Mažina darbo vietas, ir tai – mūsų didžiausia problema. Jaunam specialistui siūlomas 800 lt atlyginimas, todėl jie, baigę universitetą, nenori pas mus ateiti dirbti. Blogiausia, kad nebeliko rusiškai skaitančių. Visi dabar moka anglų kalbą, o ne rusų. Vienetai, kurie baigia studijas ir moka skaityti senąją rusų kalbą, renkasi mokslininko duoną Istorijos institute, Mokslų akademijoje, o ne archyvuose. Mūsų archyve nėra karčių kaitos, nėra kam perduoti darbų.

– Gal žmogus, atėjęs į archyvą, pats gali užsiimti protėvių dokumentų paieška?

– Taip, žinoma. Į skaityklą atėjęs žmogus užsisako jam reikiamą bylą ir varto. Vieni suranda reikiamą informaciją, o kiti – ne. Bet paprastai, pamatę dokumentus, jie tuojau sugrįžta ir klausia: kodėl rusiškai ar lenkiškai, kodėl nespausdinta, kodėl su „vištos koja“ surašyta? Nors, tiesą sakant, Rusijos imperijos įstaigų raštininkai ir bažnyčių zakristijonai rašydavo gana gražiai ir tvarkingai.

Lietuvos valstybės istorijos archyvo Rusijos imperijos įstaigų dokumentų skyriaus vedėja Neringa Češkevičiūtė.

– **Ar Valstybės istorijos archyve esantys dokumentai yra skaitmeninti? Ar galima ką nors rasti internete, nebūtinai apsilankyti pačiame archyve?**

– Apie 66 fondai – bažnyčių metrikų knygos – yra skaitmeninti. Tai – atskirų bažnyčių knygų pirminis variantas. Dekanatinės, vyskupinės knygos nėra skaitmenintos. Riboją ir dokumentų apsaugos įstatymas, kuris leidžia skaitmeninti tik 100 metų senumo ir senesnius dokumentus. Tie 66 fondai buvo skaitmeninti Europos Sąjungos lėšomis. Lėšos pasibaigė, ir projektas pasibaigė. Dabar vyksta kitas projektas. Tačiau kol kas skanuota ir mikrofilmuota medžiaga bus naudojama tik mūsų skaitykloje, ne internete. Gerai, kad galų gale buvo susirūpinta skaitmeninimu, nes tapo aišku, kad iš archyvų greitai nieko nebeliks. Knygos, kurias varto skaityklos lankytojai, trupa akyse. Todėl dabar pirmas ir svarbiausias archyvo uždavinys yra

skaitmeninti metrikų knygas.

– **O jei tam tikras dokumentas nebuvo rastas arba pats skaitytojas nesugeba informacijos atrasti, ką jam daryti toliau? Kaip surasti tuos protėvius?**

– Šiuo metu archyvo darbuotojai dirba atsakinėdami į 2008 m. pateiktus prašymus. 2009 m. ir vėliau gautų prašymų tirti genealoginius medžius archyvas nebepriiminėjo. Gali būti, kad ateityje tie prašymai vėl bus priiminėjami. Nors tuo nėra labai patenkinta Lietuvos genealogų draugi-

– Nereta. Paprastai, kai motinos mergautinė pavardė būna su klaida, iš tikrųjų tai būna motinos senelės pavardė. Ypač jei ta senelė užaugino anūkę, tai anūkė ir vadinama kokia „Montvilų Mare“, o ne tikrąją pavardę pagal tėvą. Tačiau mirties liudijimuose įrašyti gyvi likę vaikai, ir, jei vaikų vardai sutampa, patikrinus kitus dokumentus, tada jau į mergautinę motinos pavardę su klaida nekreipiame dėmesio. Kartais gali būti net suklystas mirties liudijimas. Taip pat gali būti suklysta vaiko lytis. Tačiau informaciją dar galima patikrinti bajorų giminės lentelėje, surašytoje XIX a. antroje pusėje. Jei ten vardas įrašytas, tai tas žmogus numirti anksčiau negalėjo, nes į lenteles surašydavo tik tuo metu gyvus buvusius sūnus. Kartais būna ir taip: tris žmonas jau palaidojęs, vyras tuokiasi ketvirtą kartą, nuvažiavęs į visai kitą parapiją ir sako, kad jis ne našlys, o jaunikaitis. Prisimeluodavo kartais tie „jaunikaičiai“.

– **Papasakokite daugiau apie bajorų giminės lentelę.**

– Rusiškai tai vadinosi „Rodoslovnaja“. Iki tol bajorystė ėjo paprotine teise, rankos paspaudimu ir garbės žodžiu. Po paskutinio Abiejų Tautų padalijimo 1795 m. pagal Jekaterinos II įstatymus visi bajorai turėjo susitvarkyti dokumentus – surinkti dokumentus ir surašyti į vieną knygą savo genealoginį medį. Dokumentai buvo reikalingi stojant į universitetą, į civilinę tarnybą, gaunant antpečius karinėje tarnyboje. Todėl šios lentelės – svarbus dokumentas. Tokių lentelių nebuvo daug, gal 10 proc. iš visų, nes tas malonumas buvo labai brangus. Kartais randi parašyta, kad dėl finansinių sunkumų dokumentai nepristatyti – juk už

ja, kuri laiko archyvo darbuotojus varžovais. Mano manymu, mes nesame varžovai, nes norinčių užsakyti genealoginius tyrimus yra daugybė. Genealogijos draugijoje dirba tik pora istorikų, o kiti yra neprofesionalai, turintys vos metus kitus patirties. Patirties reikėtų turėti keliolika metų.

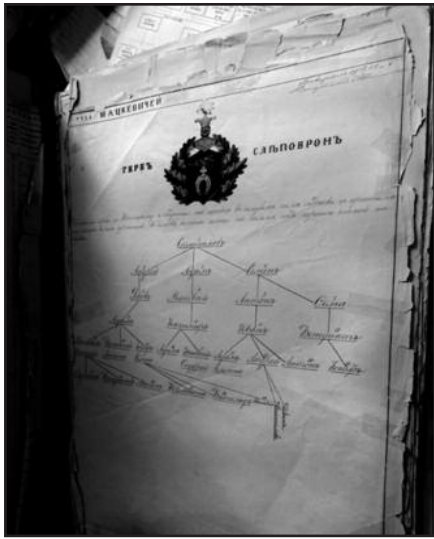
– **Kodėl archyvinių dokumentų suradimo darbas yra toks sudėtingas?**

– Sudėtinga sudaryti šeimos ar giminės genealoginį medį, jei šeimos nariai nepriklausė vienai parapijai, nebuvo sėslūs, tuokėsi daugiau nei vieną kartą. Būna atvejų, kai šeimos medžio sudarymas – tai detektyvinė istorija, kurią išnarplioti nelengva.

– **Ar dažnai pasitaiko klaidų metrikuose? Kaip žinoti, kad tas ar kitas dokumentas priklauso tam pačiam, o ne kitam žmogui?**

– Reikia peržiūrėti daugiau negu vieną dokumentą, kad nustatytumei, jog dokumente su klaida vis dėlto kalbama apie tą patį žmogų. Kartais būna dideli metų skirtumai, nes žmonės apie metus meluodavo. Kartais meluodavo antrą kartą tuokdamiesi, ypač jei antra žmona būdavo gerokai jaunesnė. Archyvarai sako, kad mirties ir santuokos dokumentuose penkeri metai – ne paklaida. Mano didžiausia rasta klaida – apie 50 metų. Dokumentuose įrašyta, kad tas žmogus mirė, turėdamas daugiau nei 100 metų. Vaikų tas senolis susilaukė ir būdamas vos ne 80 metų. Galėtume į „Guinness“ knygą traukti tokius rekordus. Dokumentas nemelavo, nors protu, atrodo, nesuvokiama, kad būta tokių lietuvių vyrų. Kartais tarp iš antros santuokos, „antrojo lizdo“ vaikų ir pirmos santuokos vaikų būna didžiulis metų skirtumas – peršokama per visą kartą.

– **Ar dažna klaida yra motinos mergautinės pavardės klaida?**

Bajoro dokumentų byla su „Rodoslovnaja“ – giminės genealogijos medžio lentele.

kiekvieną dokumentą reikėdavo mokėti. Vienas lapas – 25 rubliai, arba ankstesniais laikais – 1 sidabro rublis. Kai kurie bajorai dokumentų nerankiodavo, nes neteikė tam reikšmės. Vieni neturėjo pinigų, o kiti – tiesiog nebuvo nusiteikę.

Pirmas patvirtinimas vyko 1799 m., po to – 1834 m., paskui – 1873 m., o papildymas – 1909 m. Kad šeima sudarytų lentelę, reikėjo turėti didžiulę bylą, pilną dokumentų. Šių bylų labai daug buvo sugadinta tarybiniais laikais – jos buvo išplėštos, išdraskytos. Kita vertus, visas tas lenteles taip pat sudarinėjo žmonės, ne mašinos, o žmonės klysta. Taigi ir šitose lentelėse gali pasitaikyti klaidų.

Nukelta į 15 psl.

Lietuvos Vyriausiojo tribunolo dokumentai.

SPORTAS

Lietuvos rinktinė.

K. Čachovskio nuotr.

Lietuvos rinktinė nugalėjo Didžiąją Britaniją

PAUL TRIUKAS

Pirmąsias rungtynes „EuroBasket 2011“ prieš Didžiąją Britaniją Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė laimėjo 80:69.

Pirmieji taškus pelnė britai, višas pirmas kėlinys vyko taškas į tašką, o į priekį lietuviai išsiveržė po taiklaus Kšištof Lavrinovič tritaškio paskutinę kėlinio sekundę, laimėdami pirmąjį ketvirtį 19:18. Antrąjį kėlinį Lavrinovič pradėjo dar dviem taikliais tritaškiais. Lietuvos krepšininkai pagerėjusiu žaidimu išsiveržė į priekį dviženkliau skirtumu ir užbaigė antrąjį ketvirtį pirmaudami 49:39.

Trečiasis kėlinys buvo pavadintas „prakeiktuuju“, mat jame lietuviai sugebėjo pelnyti vos 5 taškus, o britai – 18. Visus penkis taškus šiame kėlinyje pelnė Darius Songaila, o po kėlinio lietuviai net atsilikinėjo

54:57. Ketvirtąjį kėlinį Lavrinovič pradėjo taikliu dvitaškiu, po kurio lietuviai atsigavo ir atitrūko nuo varžovų. Likus minutei iki rungtynių pabaigos, lietuviai pirmavo net 15 taškų skirtumu, tačiau leido britams pelnyti dar kelis taškus, laimėdami rungtynes 80:69.

16 taškų Lietuvos rinktinei pelnė Rimantas Kaukėnas. 13 pridėjo Šarūnas Jasikevičius, 12 – Lavrinovič, 11 – Simas Jasaitis, 7 – Mantas Kalnietis, 6 – Martynas Pocius, 5 – D. Songaila, po 4 – Robertas Javtokas ir Marijonas Petravičius, 2 – Paulius Jankūnas. Jonas Valančiūnas aikštėje pasirodė tik kelias minutes trečiajame kėlinyje, bet taškų nepelnė. Tomas Delininkaitis buvo vienintelis žaidėjas, nepasirodęs aikštėje.

Svečius į priekį tempė Luol Deng iš „Chicago Bulls“ komandos. Jis pelnė 25 taškus.

Atkeršijo už 2009 metus

PAUL TRIUKAS

Antrąsias rungtynes „EuroBasket 2011“ ketvirtadienį prieš Lenkiją laimėjo Lietuvos krepšinio rinktinė.

Rungtynėse pirmieji taškus pelnė lenkai, tačiau iki kėlinio pabaigos lietuviai atsigavo ir pirmąjį ketvirtį laimėjo 25:20. Antrajame kėlinyje komandą į priekį pradėjo vesti Darius Songaila, prasidėjo ir vadinamoji „tritaškių kruša“ lietuvių stovykloje. Po pirmosios rungtynių dalies lietuviai pirmavo 53:38.

Trečiąjį kėlinį geriau pradėjo lenkai, tačiau netrukus metimai ir vėl pradėjo kristi lietuviams. Šiame kėlinyje lietuviai susikrovė net 30-ties taškų persvarą, tačiau šiek tiek apsiraminę leido lenkams sumažinti

skirtumą iki 24 taškų – 76:52. Ketvirtasis kėlinys buvo tik formalumas. Visą jį aikštėje praleido Jonas Valančiūnas, kuriam tai buvo gera treniruotė prieš artėjančią kovą su Turkija, kurioje žaidžia šių metų NBA naujokų biržoje dviem šaukimais anksčiau pašauktas Enes Kanter. Nors ir atsipalaidavę, lietuviai išlaikė 20-ties taškų persvarą ir laimėjo rungtynes 97:77.

19 taškų Lietuvai pelnė Mantas Kalnietis, 14 pridėjo Songaila, 11 – Rimantas Kaukėnas, 10 – Martynas Pocius, po 8 – Simas Jasaitis ir Šarūnas Jasikevičius, po 7 – Valančiūnas ir Tomas Delininkaitis, po 6 – Kšištof Lavrinovič ir Paulius Jankūnas, 1 – Robertas Javtokas. Marijonas Petravičius rungtynėse nežaidė.

tis sprinteris, šįkart spaudimo neatlaikė.

Jam palikus takelį, rungtį laimėjo ir pasaulio čempionu tapo kitas Jamaikos sprinteris Yohan Blake. 21-erių metų sportininkas atstumą prabėgo per 9,92 sekundes. Antrą vietą užėmė amerikietis Walter Dix, trečią – 2003 metų pasaulio čempionas Kim Collins. Lietuvos atstovas Rytis Sakalauskas tarp 24-erių sportininkų neprasimušė į pusfinalį.

Gera pirmenybių pradžia „Lituanicai“

EDVARDAS ŠULAITIS

Šiomet savo gyvavimo 60-metį švenčianti „Lituanicos“ futbolo komanda praėjusį sekmadienį, rugpjūčio 28 d., pradėjo naują pirmenybių sezoną „Metropolitan Soccer“ lygos divizijoje. Žaisdami varžovų „Highlanders“ komandos aikštėje „Lituanicos“ futbolininkai (dauguma jų – dar gana jauni vyrai) iškovojo 3 taškus ir laimingi parvyko į namus. Retai pasitaiko, kad pirmosios rungtynės baigtusi mūsųškių pergale.

Nors ji tikrai nebuvo iškovota lengvai. Pirmą kėlinį „Highlanders“ laimėjo 1:0. Po pertraukos lietuviai išlygino rezultatą ir jį persverė 2:1. Paskui sekė lenkų komandos atsakas – 2:2, o rungtynių pabaigoje Kevin Burbery įmuštas įvartis atnešė mūsųškiams pergalę. Rungtynės laimėtos rezultatu 3:2. Beje, dabar apie pusę „Lituanicos“ žaidėjų yra nelietuvių kilmės. Kaip sakė komandos treneris Linas Jakovlevas, surinkti 11–12 vien tik lietuvių žaidėjų nėra lengva, nes, kaip ir Lietuvoje, taip ir čia mūsųškiai renkasi krepšinį.

Pirmąjį įvartį įmušė Arnas Kardašius, o antrąjį – laikinai Čikagoje viešintis Ronaldas Steponaitis, kuris netrukus vėl grįš atgal į namus. Vartus gerai gynė naujas vartininkas Julius Stasiūnas, atrėmęs net du 11 metrų baudinius (vieną jų teisėjas skyrė dėl neaiškos priežasties).

Būta nesusipratimų ir dėl aikštės. Lygos informacijoje nurodytas kitas adresas, kuriuo ir nuvažiavo

„Lituanicos“ žaidėjai. Gera, kad netrukus išsiaiškinta, jog mūsųškiai rungtyniaus kitoje vietoje, tad dar suspėta ten nuvykti.

Kitą sekmadienį dėl Darbo dienos šventės savaitgalio rungtynių nebus, o rugsėjo 11 d. 3 val. p. p. „Lituanica“ žais savo aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro su FC „Serbska“ vienuolike, kuri praėjusį sekmadienį nugalėjo Morava 2:1. Iš viso I divizijoje rungtyniauja 8 komandos, iš kurių viena – „Fire“ – yra naujai susibūrusi. Pagal tvarkaraštį pirmenybės turėtų baigtis spalio 30 d.

„Major“ divizijoje iš viso rungtyniauja 10 komandų, kur žaidžia pajėgesnės vienuolikės. Pastaruoju metu „Lituanicai“ sudėtinga sudaryti komandą kovai su stipresnėmis komandomis, nes dauguma gerų futbolininkų žaidžia už veteranus. Tačiau treneris Jakovlevas tikisi, jog „Lituanicos“ komanda ir vėl bus pajėgi kovoti prieš geriausias Čikagos vienuolikes.

Baigiamas ruošti „Lituanicos“ muziejus

Buvęs ilgametis „Lituanicos“ futbolo klubo pirmininkas Albertas Glavinskas, kurį laiką praleidęs Floridą, grįžo atgal į namus ir vėl užsima „Lituanicos“ muziejaus bei kitais šio futbolo klubo reikalais. Muziejuje bus sudėti trofėjai, nuotraukos ir kiti dalykai iš klubo 60 metų gyvavimo laikotarpio.

Lietuvos boksininkus lydėjo sėkmė

EDVARDAS ŠULAITIS

Iš Airijoje vykusių Europos jaunimo (iki 18 m. amžiaus) bokso pirmenybių Lietuvos atstovai sugrįžo su trimis visų spalvų – aukso, sidabro, bronzos – medaliais.

Ričardas Kuncaitis (svorio grupė iki 64 kg) baigiamajame rate 20:14 nugalėjo Z. Abdullajev. Šį kartą lietuviui, kad pasiektų pergalę, teko kautis visus tris raundus. Prieš tai buvusius keturis varžovus Lietuvos boksioninkas nugalėjo aiškia persvara.

Edgaras Skurdelis (iki 60 kg) be pralaimėjimo ėjo iki pat pabaigos. Tačiau tada suklupo prieš Azerbaidžano atstovą P. Bachrizov, nors ir nedideliu (8:11) skirtumu.

Trečiasis Lietuvos boksioninkas Viktoras Komkovas (49 kg) pusfinalyje nusileido Rusijos atstovui P. Baghirov ir turėjo pasitenkinti bronziniu apdovanojimu.

Šiose Europos jaunimo pirmenybėse (22-ose iš eilės) iš viso varžėsi

Ričardas Kuncaitis.

212 boksininkų, atvykusių iš 38 Europos valstybių. Iki šiol Lietuvos jaunieji atletai prieš dvejus metus Lenkijoje vykusiaame čempionate pasirodė kiek prasčiau: Evaldas Petrauskas (60 kg) iškovojo auksą, o Mantas Valavičius (per 91 kg) laimėjo bronzą.

Po šio čempionato Lietuvos bokso federacijos prezidentas Rimantas Rutkauskas didžiovosi šalies boksininkų pasiekimais ir sakė: „Dar kartą galiu pasidžiaugti, kad auga gera pamaina – tai derlingiausias jaunimo čempionatas Lietuvai. Iškovojojome net tris medalius, o R. Kuncaitis dar tapo ir čempionu. Linkiu jam sėkmės ir suaugusiųjų ringe. Tikiuosi, Robertui tai buvo gera repeticija prieš rugsėjo viduryje Azerbaidžane prasidėsiantį pasaulio suaugusiųjų čempionatą, kuriame bus kovojama dėl kelialapių į Londono olimpinės žaidynes.“

Tikėkimės, kad bent vienas ar pora Lietuvos boksininkų pateks ir į olimpiadą.

Belgijos didįjį apdovanojimą laimėjo S. Vettel

PAUL TRIUKAS

Belgijoje vykusiose „Formulės 1“ lenktynėse praėjusią savaitę ir vėl nesustabdomas buvo vokietis Sebastian Vettel.

Iš pirmosios vietos lenktynes pradėjęs čempiono vardą ginantis Vettel lenktynių pradžioje prarado

pirmaujančią vietą, tačiau pasikeitęs padangas sugebėjo atsikovoti pirmąją vietą. Čempionate ir toliau pirmauja S. Vettel, turintis 259 taškus. Antras – M. Webber (167 tšk.), trečias – F. Alonso (157 tšk.), ketvirtas – J. Button (149 tšk.), penktas – L. Hamilton (146 tšk.). Kitos lenktynės vyks Italijoje rugsėjo 11-ąją.

Šiltas ir jaukus prisilietimas prie veltinio

Čiurlionio galerija kviečia į veltinio parodą

LAIMA APANAVIČIENĖ

Dabar jau galima papasakoti daugybę legendų apie tai, kaip 1998 m. Vilniaus dailės akademijos (VDA) Tekstilės katedros trečio kurso studentės, pilnos didžiulio noro dalyvauti parodose, nuveikti ką nors daugiau nei kursinės užduotys, susibūrė į grupę „Baltosios kandys“, kaip gimė grupės pavadinimas ir t. t. Kai tais metais į grupę susibūrusios šešios merginos – Austė Jurgelionytė, Karolina Kunčinaitytė, Miglė Lebednykaitė, Rasa Leonavičiūtė, Laura Pavilonytė ir Julija Vossyliūtė, palaikomos dėstytojos Eglės Bogdanienės, sumanė organizuoti tarptautinį veltinio simpoziumą, sugebėjo gauti finansinę paramą, sukvietė tekstilės meno studentus iš įvairių užsienio šalių ir renginys sėkmingai įvyko, daugelis skeptikų manė, kad tai tik laikina užgaida. Deja, jie apsiriko. Grupė, kurią suvienijo bendra kūrybinė veikla, panašus požiūris į gyvenimą ir meną, kolektyvinės veiklos džiaugsmas, bendros kūrybos džiaugsmas, na, ir, žinoma, draugystė, gyvuoja ir šiandien. Jau ne tik jos pačios, bet ir žiūrovas pasitebi, kad parodose jų darbai puikiai tarpusavyje dera, juos vienija ypatinga harmonija. Dabar drąsiai galima sakyti – tai ne šiaip sau jaunų dailininkų susibūrimas, tai – dvasinė seserystė.

Nenutrūkstantos veiklos dešimtmetis – tai keturi įvykę tarptautiniai veltinio simpoziumai, daugybė tarptautinių parodų ir keturi konceptualaus meno projektai: „Mandala“, „Spiros“, „Šventė“ ir „Miškan...“.

Viename fabrike pamačiusios debesis kandžių, pasivadino „Baltomis kandimis“. Šiuo pavadinimu norėjo pasakyti, jog yra gerosios kandys, kuriančios iš vilnos, o ne naikinančios ją. Visus tuos metus „Baltos kandys“ bendradarbiauja su Anykščių individualia įmone „Fetras“ (buvęs veltinio fabrikas „Velteksta“) ir jos direktoriumi Raimondu Biliūnu.

Kodėl pasirinktas veltinis? „Tuo metu veltinis buvo didelė naujovė VDA Tekstilės katedroje. Dar ir šiandien ne visos šios technikos galimybės išsemtos ir išbandytos. Mes, ir ne vien mes, tiesiog pradėjome bandymus – kursiniams bei diplominiams darbams ėmėme naudoti veltinį. Žinoma, nesame šios technologijos atradėjos, tačiau vienos iš pradininkių ir puoselėtojų Lietuvoje, galime drąsiai pasakyti – esame. Šiuo metu meninio veltinio technika VDA yra dėstoma šalia kitų itin garbingų tekstilės technologijų – gobeleno, batikos ir aplikacijos“, – pasakoja viena grupės dalyvių Karolina Kunčinaitytė. Veltinis – viena iš pačių archajiškiausių tekstilės rūšių. Jį velti pradėjo klajoklių tautos vidurinėje Azijoje bei avių augintojai Skandinavijoje, veltinį žinojo ir Rusijoje (garsieji jų batai – „valenki“, yra nuveltai iš vilnos). Lietuvoje žmonės audė, o po to vėlė vilnonį audinį – milą. Taigi tai nėra nauja, greičiau – naujai prikelta senovinė tekstilės technika.

Šiuo metu ji labai išpopuliarėjo rankdarbių srityje, tačiau meninis veltinis yra kita pakraipa. Tai paveikslai, apimtiniai erdviniai kūriniai, net skulptūros, miniatiūros, meniniai papuošalai, darbai, skirti interjerui, vienetiniai audiniai ir net drabužiai.

Šia technika sukurti darbai priimami itin palankiai. Prancūzijoje merginų kurtus veltinio paveikslus pavadino „minkšta tapyba“, Maskvoje klausė: „Iš kur tokios ryškios spalvos?“, Balkanų kraštuose veltiniu itin stebėjosi kaip nematyto reiškiniu. Daug pagyrimų kūrėjos susilaukė Japonijoje, kur itin vertinamas rankų darbas.

Merginos ne tik ruošia parodas, bet ir veda

mokymus, seminarus, dirba pedagoginį darbą. Dėstymas – tai neatsiejama daugumos menininkų veikla. „Mes dažnai tuo užsiimame, mokome velti vaikus, suaugusius, vedame ilgalaikius kursus arba trumpalaikius užsiėmimus. Beveik visose parodose, kurias darėme užsienyje, buvo organizuojami seminarai. Jų metu mokėme velti veltinį, dalyviai likdavo sužavėti tokiu paprastu ir tuo pačiu neįtikėtinu technologiniu reiškiniu, aktyviai vėlė ir stebėjosi, kaip iš pūkuoto vilnos pluošto, naudojant muilą ir karštą vandenį, galima suvelti vien-

Dailininkė Karolina Kunčinaitytė.
Asmeninio albumo nuotr.

tisą, tvirtą medžiagą – apie plačią grupės „Baltos kandys“ veiklą pasakoja Karolina.

Įdomu, ar nesunku dirbti grupėje, mat esame įpratę matyti menininką individualistą? Kokiomis savybėmis turi pasižymėti menininkas, kad galėtų dirbti grupėje? Karolina mano, kad čia nei taisyklių, nei savybių nėra. Ji teigia, kad tiesa, jog visi menininkai yra individualistai, visi, piešdami pozuojantį modelį, nupiešia jį šiek tiek panašų į save. Jos – ne išimtis. „Taip susiklostė, kad pradėjome savo kūrybinį kelią kaip grupė, dar neparagavusios individualios kūrybos džiaugsmo vienvėje. Dirbti kartu mokėmės ir iki šiol mokėsime. Atradome daugybę būdų, kaip rasti bendrą sprendimą, išklausti kitų nuomonę, iš daugybės galimybių pasirinkti geriausią, išmokome dalintis organizacinio darbo našta“, – apie darbą kartu pasakoja Karolina.

Bendri projektai, mintys bei sumanymai gimsta kartu bendraujant, kalbant, kuriant planus. Netikėtai viena iš jų pasiūlo kažką įdomaus, kita papildė, trečia patikslina ir t. t. – mintis veja mintį, ir štai – gimsta naujas darbo sumanymas, naujas projektas.

Savo didžiulius projektus jaunos menininkės kuria ne vienerius metus. Praeina laikas, kol mintis išgryninama, kol nutariama, kaip ją įgyvendinti technologiškai. Tada ateina diena, kai pradėdama dirbti su medžiagomis, kuriamas kūrinys. „Neapsakomas džiaugsmas apima, kai darbas padarytas ir puikiai atrodo parodų salėse. Tuomet jaučiame, kad sukūrėme gyvą pasaulį, kūrinį, skleidžiantį energiją, dvasią, jausmus. Jis tampa amžinu užtais, mintis ir jausmas virsta materija. Tas, kas geba jausti, supranta meno kūrinio kalbą. Todėl kūrybinio darbo džiaugsmo, žavesio ir beveik patiria-

mo katarsio niekas negali pakeisti net gerai apmokamas darbas“, – sako Karolina.

Jaunosios menininkės labai skirtingos tiek gyvenime, tiek kūryboje. Kiekviena jų – asmenybė. Pažįstantys dailininkes asmeniškai, beveik vienu balsu kartoja: „Kaip jūs galite kartu dirbti, kaip tiek ilgai galite kartu išbūti? Jūs – visiškai skirtingos.“ Viena jų – logiška konceptualistė, antra – rausva romantikė gamtininkė, trečia – rimta mokslininkė bei skulptorė, dar viena – literatė, kita – tapytoja-fotografė, o šeštoji – smulkių miniatiūrų kūrėja. Skirtumus tikrai lengviau išvardinti nei bendrumą. Bendrystė yra širdyje – kito paaiškinimo, kaip jos gali tiek metų dirbti kartu, nėra.

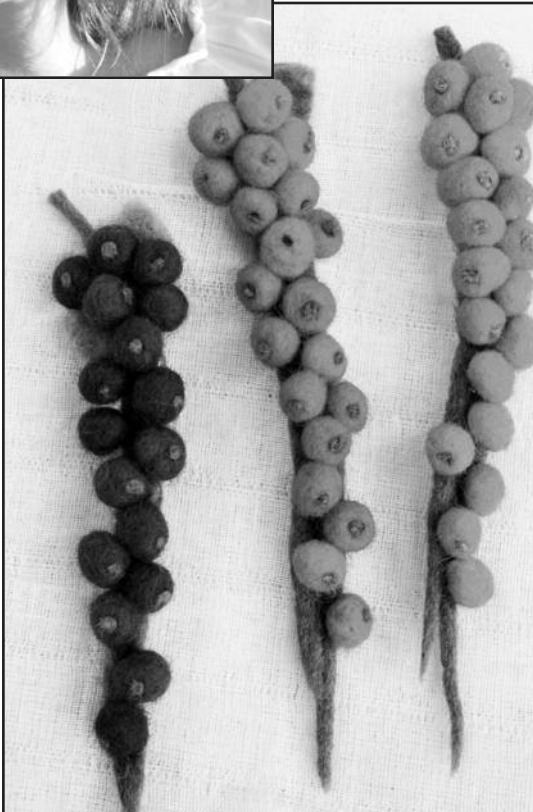
„Jei kalbėčiau apie save, galiu išskirti savo polinkį į literatūrinius siužetus paveiksluose, tam tikrą šiltų spalvų gamą, bandymus literatūros srityje. Dar galiu pridurti, kad man labai svarbu (manau, ir kitos šio teiginio neatmestų), kad dirbdamas dailininkas jaustų atsakomybę – kokias mintis, energiją ir jausmus jis perleidžia per paveikslą, ką jis perduoda pasauliui, kokių energijų junginį nuolat skleis sukurtas darbas, – apie tai, kuo skiriasi iš kitų grupės narių, pasakoja Karolina. – Kūrinys – tai amžinas šių dalykų perdavėjas, stiprus ir gyvas jis lieka gyventi ilgiau nei jo autorius.

Daugelis dailininkų naudoja kūrybą kaip apsi-

valymo priemonę, sudeda į paveikslus visas savo blogas emocijas, nusivylimus, net dvasios pūlinius ir paleidžia į meno mylėtojų pasaulį. Tokie kūriniai dažnai būna sukrečiantys, gal net išpūdingi, kartais skaudžiai protingi, tačiau žmonės šalia jų apsiteršia. Tokie darbai neįkvepia žiūrovų nei šviesai, nei meilei, nebent intelektualiam liūdesiui ar gyvenimo ironijai. Menininkas kūrybos metu turi ne apsisvalyti, o jau būdamas apsisvalęs nuo negandų, pasidalinti tuo, ką turi savyje geriausio.“

Dirstelėkime į K. Kunčinaitytės kūrybinę dirbtuvę.

Nukelta į 10 psl.

Karolina Kunčinaitytė. Sėgės „Sarbantai“. 2011.

Karolina Kunčinaitytė. „Minkštas kambarys“. 2011.

APŽVALGOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Tripolis krito. Kur dabar suks Libija?

ČESLOVAS IŠKAUSKAS

Libijoje įvykiai ėmė rutuliotis sparčiu tempu: sukilėliai tvirtina kontroliuojantys Tripolį, jie pratęsė ultimumą Muammar el Gaddafi pajėgoms jo gimtajame Sirto mieste. Sirtas yra paskutinis Libijos miestas išilgai pakrantės, kuris dar nėra sukilėlių rankose. Sukilėliai tikisi, kad, kritus Sirtui, pasiduos paskutinieji M. Gaddafi šalininkai, tačiau žinovai tuo abejoja. Spėjama, kad karas nesišals, kol nebus nužudytas arba sučiuptas M. Gaddafi, kuris iki šiol slapstosi Libijoje.

Diktatoriaus grasinimai neįvykdyti

Naujienu agentūros pranešė, kad Tripolis staigiai krito po šešis mėnesius trukusio pilietinio karo – sostinėje prasidėjęs kruopščiai suderintas sukilimas, sutapęs su kovotojų puolimu trijuose frontuose, buvo palydėtas NATO naikintuvų antpuolio. Vos prieš penkis mėnesius M. Gaddafi pajėgos ruošėsi triuškindi sukilėlius jų tvirtovėje Bengazyje, ir šalies vadovas žadėjo, kad opozicija nesulauks „jokios malonės, jokio gailėsčio“. M. Gaddafi skelbė, kad jo pajėgos medžios sukilėlius „visuose rajonuose, gatvėse ir namuose“.

NATO padarė savo darbą...

Taigi užteko pusmečio, kad žlugtų, ko gero, pats nuožmiausias režimas arabų kraštuose. Prisiminkime, kad metų pradžioje siūlymas susidoroti su M. Gaddafi priklausė JAV. Tačiau nesėkmingas karas Irake, antiteroristinė operacija Afganistane moralškai palaužė Baltųjų rūmų administraciją, o pasikeitusi Kongreso dauguma ėmė reikauti nesivelti į dar vieną avantiūrą. Europos šalių interesai Libijoje nuo seno buvo ryškesni ir daugiausia susiję su ten esančiais naftos bei dujų ištekliais. Todėl NATO nekantriai laukė Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nutarimo, kuris suteiktų įgaliojimus organizacijai ir kitoms pasaulio šalims užtikrinti anksčiau paskelbtą neskraidymo zoną virš Libijos. M. Gaddafi nesilaikė duoto žodžio – nutraukti sukilėlių puolimą Bengazio kryptimi ir nenaudoti karinių lėktuvų jų užimtoms vietovėms bombarduoti, todėl Saugumo Taryba turėjo balsuoti dėl taikdariškos operacijos Libijoje, pavadintos „Odisėjo aušra“, arba „Saulėtekio odisėja“ („Odyssey Dawn“). Kovo 17 d. ji pritarė nutarimui dėl neskraidymo zonos. Šis dokumentas legalizavo tarptautinių pajėgų oro antskrydžius virš Libijos, kad būtų apginti taikūs gyventojai ir sustabdytas vyriausybės kariuomenės, buvusios vos už 100 km nuo Bengazio, puolimas. Nutarimas buvo priimtas dešimčiai šalių balsavus už ją, nuolatinėms narėms Rusijai ir Kinijai bei kitų šalių (Vokietijos, Brazilijos ir Indijos) atstovams susilaikius. Jau kitą dieną NATO pareiškė pasirengęs vykdyti antskrydžius Libijoje. Toks sprendimas buvo priimtas organizacijos Tarybos posėdyje,

nors galutinis sprendimas buvo patvirtintas vėliau. Anot šaltinio iš Briuselio, pirmuosius antskrydžius vykdyti patikėta JAV, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos ir Kanados kariuoms oro pajėgoms. Prie jų prisidėjo Italijos, Ispanijos, Danijos lėktuvai. Kad, kaip rašė italų „La Stampa“, ši operacija neatrodytų kaip Vakarų ir islamo šalių konfliktas, antskrydžius sutiko vykdyti ir Kataras bei Jungtiniai Arabų Emyratai. Operacijoje įvairiais būdais taip pat dalyvavo Turkija, Belgija, Norvegija, o iš Arabų Valstybių Lygos (AVL) buvo tikimasi paramos ją finansuojant ir panaudojant šių šalių teritoriją. Tiesa, vėliau AVL pareiškė nepritarianti kariniam įsikišimui į Libiją. Tokie nepritarimai, ypač Rusijos ir Kinijos nuostata, padrąsino Libijos diktatorių, ir jis per valstybinę televiziją pareiškė, kad visi jo šalies žmonės buvo apginkluoti, atvėrus jiems didžiulius ginklų sandėlius, yra pasirengę kariauti „ilgą karą“ ir nugalėti Vakarų pajėgas. Pasirodo, tai buvo tik drąsinantys žodžiai. Spalvinga diktatoriaus asmenybė Apžvalgininkai pažymi, kad kietą M. Gaddafi ranka privedė šalį prie džamahirijos. Tai toli gražu ne koks keiksmazodis: arabų kalba tai reiškia liaudies respubliką, liaudies valdžią. Nors Libijos vadovas tapatino save su liaudimi ir nelaikė savęs prezidentu ar vadovu, iš tikrųjų pasižymėjo visais diktatoriaus bruožais, demokratinio liaudies valdymo čia nerasime. Paskutinį pusmetį savo įtaką jis patvirtino apšaudydamas sukilėlių, tai yra savo priešininkų, stovyklas. M. Gaddafi buvo ekstravagantiškas vadovas, atsisakęs visokių titulų ir pareigybių. Tiesa, gyveno jis ištaigingoje rezidencijoje, svečius priimdavo beduinų palapinėje, dėjosi filosofu asketu, atmetančiu žemiškas politines aistras. Parašė „Žaliąją knygą“, aiškino visam pasauliui, kas yra tikroji demokratija, veržėsi į klasikinės literatūros barus, tvirtindamas, kad W. Shakespeare yra slaptas libis... Kita vertus, kvietė Europą kuo greičiau priimti islamą, nes šis netrukus užvaldys neklusnuosius ir agresyviuosius krikščionis, save vadino „Afrikos karalių karaliumi“, o iš tikrųjų buvo pavojingas apsisaukėlio pranašo ir ištūžusio Napoleono mišinys, savotiškas totalitarinio vado, apsikarsčiusio medaliais ir ordinais, šaržas. Visa tai būtų juokinga, jei nebūtų liūdna, rašo savo svetainėje radijo „Echo Moskvę“ apžvalgininkas. Visi šie pokštai per 42 metus įkyrėjo patiemis libiams, ką jau kalbėti apie išvargintas Vakarų valstybes. Netgi armija nusisuko nuo diktatoriaus, tad teko pirkti samdinius. Tiesa, M. Gaddafi kol kas turi naftos. Ja pateisinami visi nusikaltimai prieš savo tautą, kaip, beje, ir NATO antpuolius kai kas laiko tik kėsinimusi į Libijos energijos išteklius. Galbūt yra kitaip: Vakarams nusibodo Afrikos šiaurėje, prie pat vakarie-

tiškos demokratijos krantų, turėti terorizmo įkvėpėją (prisiminkime lėktuvo susprogdinimą virš Lockerbie), nors jam buvo atleista, net apribojimai sušvelninti. Tarptautinė visuomenė dabar jau nesutiko taikstytis su tokiu diktatoriaus elgesiu ir laikyti jį Libijos vidaus reikalu, kuris svarstomas tik beduiniškoje palapinėje. Iš tikrųjų M. Gaddafi teisus sakydamas, kad neužima tokių pareigų, iš kurių turėtų pasitraukti kaip Egipto ar Tuniso vadovai. Iš tokios vietos neatsistatydinama. Jo kelias, kaip „Hamlete“ rašė libiu vadintas W. Shakespere, „tiesiai į pragarą“. Kas toliau? Kitas klausimas, kaip Libija tvarkysis kritus M. Gaddafi režimui. Ne vienas pasaulio vadovas tvirtina, kad Libijos liaudis pati turės spręsti

Atkelta iš 9 psl.

„Kaip gimsta darbai?“ – klausiu. „Jei kalbėsime apie technologinę darbo atlikimo dalį, tai labai priklauso, kokį kūrinį darai. Jei veltinio paveikslą, tai šis darbas susideda iš daugelio labai skirtingų dalių – sumanymo gimimo mintyse, vėliau piešinio iš spalvotų vilnos pūkų sudėliojimo ant medžiagos, dar vėliau – minkšto paveikslu pridaigstymo prie medžiagos pagrindo. Toks pusiau padarytas kūrinys vežamas į Anykščių veltinio įmonę ‘Fetras’, kur jį suvelia adatų mašinos, po to atliekama apdaila ir paruošimas parodai ar užsakovo interjerui. O kaip gimsta ir iš kur ateina sumanymas, paaiškinti beveik neįmanoma. Tiesiog – iš ten... ir taip...“, – sako Karolina.

Kas nulėmė dviejų kūrybingų žmonių – a. a. rašytojo Jurgio Kunčino ir architektės Rimos Kunčinienės – dukros pasirinkimą studijuoti daile? „Mano pasirinkimą labai skatino ir palaikė mama. Buvo toks įvykis – pas mūsų kaimynus dažnai viešėdavo tapytojas Augustinas Savickas. Kartą kaimynė (nežinia kodėl) sugalvojo parodyti mano vaikiškus piešinius žmuniui dailininkui. Tėvams buvo parduota, kad maestro Savickas patarė leisti vaiką į dailės mokyklą. Taip viskas ir prasidėjo. „O tėvo dovana, manau, yra toji kūrėjo kibirkštis, kurią jis pats puoselėjo visą gyvenimą. Tą kibirkštį jis išsaugojo net sunkiausiais nepritekliaus, apribojimų ir nepripažinimo metais. Visuomet dirbo tik rašytojo bei vertėjo darbą, kad ir koks jis materialiai nepelningas buvo“, – apie savo pasirinkimą sako K. Kunčinaitė.

Tačiau atėjo laikas, kai prabilo ir rašytojiški Karolinos genai. 2006 m. pasirodė jos knyga „Klajonių paveikslai“. Kas paskatino ją parašyti? Ar Karolina ruošiasi toliau tęsti savo rašytojos bandymus? „Ši pirmoji knyga, reikia prisipažinti, net man pačiai – brangus kūrybinis netikėtumas. Pradėjau rašyti po keletos kelionių į Indiją. Tiesiog negalėjau sustoti. Rašiau sau ir savo malonumui. Jei

savo reikalus. Tezė „mes tik padėsime“, kaip parodė Irakas ir Afganistanas, yra gerokai veidmainiška. „Atrodo, viskas baigiasi, – sakė strateginių tyrimų instituto ‘Maplecroft’ Artimųjų Rytų politikos analitikas Anthony Skinner. – Tačiau lieka daugybė klausimų. Svarbiausias iš jų – ką dabar darys M. Gaddafi? Pabėgs ar dar galės kautis? Pagaliau – kas nutiks vėliau? Žinome, kad sukilėlių judėjime buvo kai kurių rimtų nesutarimų, ir dar nežinome, ar jie įstengs sukurti vieningą frontą vadovauti šaliai.“ Realiausias kandidatas į naujus Libijos vadovus – sukilėlių Laikinosios nacionalinės tarybos vadovas A. Dabbech. Manoma, jog šios tarybos nariai sieks ir toliau susigražinti šalies pinigus. Per pastarąsias dvi savaites JAV ir Didžioji Britanija atblokavo 31 mlrd. dolerių išaldytų Libijos lėšų.

ne draugė – aktorė bei rašytoja Birutė Mar, kuriai daviau paskaityti savo užrašus, jie taip ir būtų likę gulėti stalčiuje. Bet neliko, tad stebiuosi ir džiaugiuosi tuo iki šiolei.

Išduosiu paslaptį, kad jau beveik baigta ir antroji knyga. Tai bus romanas paaugliams. Tikiuosi, viešėdama tris mėnesius Čikagoje, rasiu ramaus laiko parašyti knygos pabaigą, nes namuose mano mažoji dukrelė neleidžia to padaryti“, – ateities planais pasidalino menininkė.

Nors Karolina jau 15 metų nuolat dalyvauja parodose, yra aktyvi meniniame gyvenime kartu su grupe „Baltos kandys“, turi ne vieną apdovanojimą, ji nė karto nebuvo suruošusi asmeninės parodos. Tad Čiurlionio galerijoje – pirmasis krikštas. Paroda, kurią remia Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje – nedidelė, tačiau labai įdomi ir čikagiečiams meno mylėtojams dar nematyta. „Parodoje bus rodomi mano naujausi paveikslai iš veltinio medžiagų. Juos galima bus ne tik pamatyti, bet ir atsargiai paliesti, nes dažniausiai tekstilės meno kūrinius žiūrovai trokšta pačiupinėti. Tai normalu, pati medžiaga skleidžia šilumą ir jaukumą, tarsi kviečia prisiglausti prie minkštos tapybos.

Taip pat pristatysiu naują conceptualų kūrinių ‘Keliau jantis namukas’, kurio dinamišką vaizdą dalį kartu kūrė menotyrininkas dr. Vytautas Tumėnas. Žiūrovas pamatys ir vienetinius papuošalus iš veltinio“, – kviesdama į parodą sako Karolina.

Paroda tęsis visą mėnesį. O rugsėjo 23 d., 7 val. v. moterų klubas „Alatėja“, Čiurlionio galerija ir menininkė Kunčinaitė kviečia visus į šiltą ir jaukų vakarą – teorinį-praktinį veltinio vėlimo seminarą. Karolinos darbų apsuptyje turėsite progą pasimokyti veltinio meno, pabendrauti ir pabūti kartu. Norinčias dalyvauti seminare prašoma užsiregistruoti tel. 708-293-3192 (Laima) arba el. paštu sidauga@sbcglobal.net

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Vilnius (ELTA) – Rugsėjo 1-qį po 20 metų pertraukos Vilniuje, Balsių mikrorajone, atidaryta nauja valstybinė mokykla, kurią šiemet lankys daugiau nei 600 vaikų. Mokyklos projektas, parengtas architekto Sigito Kuncėvičiaus, yra suprojektuotas atsižvelgiant į visus šiuolaikiškų mokyklų reikalavimus, jame sudėta geriausia skandinavų, garsėjančių kaip aukščiausios kokybės mokymo įstaigų savi-ninkų, patirtis. Balsių mokyklos projektas – vienas iš 6 bandomųjų strategiškai svarbiausių Ūkio ministerijos Viešosios ir privačios partnerystės projektų. Iki šiol Balsių ir aplinkinių gyvenviečių vaikai lankė dar 1930 m. statytą medinę mokyklą arba po 15–20 kilometrų važinėdavo į kitas sostinės švietimo įstaigas. **ELTA** nuotr.

Atidaryta NATO nekarinio tranzito linija į Klaipėdą

Vilnius (BNS) – Atidaryta nuolatinė NATO nekarinio tranzito lini-ja į Klaipėdos uostą. Į uostą pirmą kartą su Jungtinių Valstijų vėliava atplaukė didžiausios pasaulyje laivy-bos grupės „A.P. Moeller-Maersk” laivas „Maersk Arkansas”.

Šiuo laivo reisų pradedamas nuolatinis NATO vadovaujamos Tarptautinių saugumo paramos pa-jėgų (International Security Assis-tance Force – ISAF) nekarinių krovini-ų tranzitas per Lietuvą į Afganis-taną. Nekarinius NATO krovinius gabenantis laivas plaukios tarp Vo-kietijos Bremerhafeno miesto, Klai-pėdos ir Rygos. Iki šiol amerikiečių krovinius į Klaipėdą plukdydavo lai-vai su Vokietijos vėliava, tai taip pat pirmas kartas, kai JAV nusprendė atidaryti nuolatinę liniją.

Susisiekimo ministras Eligijus Masiulis teigia, jog kol kas krovinių

skaičiai yra „labiau simboliniai”, ta-čiau Lietuva yra pasiruošusi pasiū-lyti „pačias patraukliausias sąlygas tiek logistikos, tiek kainų prasme”, gabenant krovinius per Klaipėdos uostą ir Lietuvos teritoriją.

Zenekos nuotr.

500 Vilniaus gydymo įstaigų skelbiama ypatinga padėtis

Vilnius (ELTA) – Vilniaus savi-valdybės ekstremalių situacijų ko-misija skelbia ypatingą padėtį dėl be-veik 500 sostinės gydymo įstaigų su-sikaupusių medicininių atliekų ir ra-gina atsakingas institucijas kuo grei-čiau spręsti šią problemą. Jeigu pa-dėtis nesikeis, kai kurias sveikatos priežiūros įstaigas gali tekti uždary-ti.

Medicinos atliekos šalyje pradė-jo kauptis sustabdžius jų naikinimą statomoje gamykloje Šiauliuose – dėl šios priežasties birželio pradžioje ša-lyje paskelbta ypatinga padėtis ir

leista atliekas naikinti bendrovėje „Senovė”, nors ši neturi leidimo to-kiai veiklai. „Senovė” šiuo metu ne-gali vykdyti nei atliekų deginimo, nei medicininių atliekų neutralizavi-mo darbų, nes Vilniaus regiono ap-linkos apsaugos departamentas neiš-duoda jai leidimų tokiai veiklai vyk-dyti.

Vilniaus savivaldybei pavaldžio-se įstaigose šiuo metu yra susikaupę 1,563 kg pavojingų medicininių atlie-kų, kai kurios jų turėjo būti pašalin-tos per 48 valandas, tačiau laikomos nuo šių metų rugpjūčio pradžios.

J. Kronkaitis traukiasi iš patarėjo pareigų

Vilnius (BNS) – Buvęs kariuo-menės vadas 76 metų Jonas Kron-kaitis traukiasi iš krašto apsaugos ministrės Rasos Juknevičienės pata-rėjo pareigų. 1944 m. su tėvais į Va-karus pasitraukęs J. Kronkaitis yra buvęs JAV ginkluotųjų pajėgų kari-ninkas. 1997–1999 m. jis ėjo krašto ap-saugos viceministro pareigas, 1999–2004 m. buvo Lietuvos kariuomenės vadas.

Europos Taryba kritikuoja Europos vyriausybes

Vilnius (BNS) – Europos Taryba (ET) išplatino pareiškimą, kuriame negailima karčių žodžių Europos vy-riausybėms dėl vangumo tiriant joms pavaldžių tarnybų ir Jungtinių Valstijų Centrinės žvalgybos valdy-bos (CŽV) veiksmus vykdančią „karą prieš terorą” Senajame žemyne.

Pasak už žmogaus teises atsa-kingo ET komisaro Thomas Ham-marberg, artėjančios dešimtosios te-roristinių Rugsėjo 11-osios išpuolių metinės yra proga „niūriam apmąs-tymui”.

„JAV sukūrė plačią koaliciją siekiant greitos ir tinkamos baudmės atsakingiesiems ir siekiant užkirsti kelią panašių baisių pasikartojimui. Tragiškos nesėkmės pasireiškė ne nusiteikime veikti, bet netinka-mame metodų pasirinkime. Siekiant kovoti su teroristams priskiriamais nusikaltimais, JAV vadovaujamame kare prieš terorą buvo padaryti kiti nesuskaičiuojami nusikaltimai. Daug šių nusikaltimų buvo sąmoningai ir atidžiai uždangstyta”, – rašoma pra-nešime.

„Europos vyriausybės žinybos labai prisidėjo prie JAV CŽV įgyven-dintos antiterorizmo strategijos. Jos leido, saugojo ir dalyvavo CŽV ope-racijose, kurios pažeidė esminius teis-inės sistemos ir žmogaus teisių ap-saugos principus”, – teigia Th. Ham-

marberg.

Pasak komisaro, vykdydama spe-cialią antiteroristinę programą CŽV dažnai su vietos saugumo pajėgų pa-galba sugaudavo įtariamuosius, nu-skraidindavo juos į specifines trečia-sias šalis tardymui. „Šis būdas darė įtariamuosius nepasiekiamus jokiai teisinei sistemai ir darė juos pažeidžiamus blogam elgesiui. Žiūrint į praėjusį dešimtmetį, matyti aiški eu-ropinio dalyvavimo gija, audžiant šį tinklą. Daug vyriausybų – NATO ir ne NATO narių – sudarė dvišalius su-sitarimus ar vykdė slapstas bendras operacijas su JAV karinėmis ir žval-gybos agentūromis”, – sako Th. Ham-marberg.

„Vyriausybės Europoje elgėsi pa-gal JAV norus siekiant išvengti tin-kamų, o ypač teisinių tyrimų dėl pa-žeidimų padarytų vykdančią sulaiky-mų operacijas. Žinia aiški – geri san-tykiai tarp saugumo tarnybų yra svarbesni už kankinimų ir kitų sun-kių žmogaus teisių pažeidimų pre-venciją”, – teigiama komisaro prane-šime.

Pasak naujienų agentūros Asso-ciated Press, kitą savaitę ET paskelbs komentarą apie CŽV „juodąsias vie-tas” Lenkijoje, Lietuvoje ir Rumuni-joje, kur, kaip manoma, slapta galėjo būti laikomi „karo prieš terorą” įta-riamieji.

„WikiLeaks” pavišino visus turėtus slapstus JAV diplomatinius pranešimus

Washington, DC (BNS) – Vy-riausybų paslaptis viešinantis tink-lalapis „WikiLeaks” pareiškė paskel-bęs visus jam nutekintus slapstus JAV diplomatinius pranešimus, kurie ga-li būti prieinami internete be jokių slaptažodžių.

„Paskelbti 251,287 JAV ambasa-dų pranešimai paieškomis tinkamu formatu”, – sakoma „WikiLeaks” sve-tainėje socialiniame tinkle „Twitter” paskelbtoje žinutėje. Kol kas neaiš-ku, ar „WikiLeaks” šiuos dokumen-tus pavišino neredagavęs, kaip gra-

sino padaryti.

Jungtinės Valstijos ir žmogaus teisių organizacijos perspėjo, jog slapstų dokumentų, kuriuose minimi JAV diplomatams informaciją teikę asmenys, viešinimas neredaguojant gali sukelti pavojų šių šaltinių gyvy-bėms.

„WikiLeaks” sukėlė Washington įtūžį praeitą savaitę, kai paskelbė 134,000 slapstus dokumentus. Dauge-lyje šių dokumentų buvo palikti in-formatorių ir kitų asmenų, kurie kal-bėdavosi su JAV diplomatais, vardai.

Aliaskoje įvyko stiprus žemės drebėjimas

Južno Sachalinsk (BNS) – Ra-miajame vandenyne prie Aliaskos, Aleutų salų rajone, rugsėjo 2 d. rytą įvyko 7,1 balo stiprumo žemės drebė-jimas, kai kurioms saloms buvo pa-skelbtas viesulo pavojus. Vėliau šis pavojaus perspėjimas buvo atšauktas.

JAV geologijos tarnyba pranešė, kad požeminių smūgių epicentras buvo saloje 200 km į pietryčius nuo Atkos miesto, žemės drebėjimo židi-

nys buvo 10 km gylyje. Atokios ir ma-žai gyventojų turinčios Atkos salos gyventojai buvo perkelti į aukštesnes vietas.

Pasak Južno Sachalinsk seismi-nės stoties darbuotojų, Rusijos Toli-miesiems Rytams šis žemės drebėji-mas viesulo grėsmės nekėlė. Južno Sachalinsk seisminė stotis nustatė 6,7 balo stiprumo žemės drebėjimą, ku-rio epicentras buvo prie Aleutų salų.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAJ

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. 773-884-7960

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė,
kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JŪRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Ar žinote, kad tai – puikus darbas?

Kiekvieną dieną salonų
savininkai skambina į
mūsų mokyklą ir ieško
būsimų darbuotojų.

Ar žinote kitą tokią įstaigą, kuri tuo užsiimtų?

Aukšto lygio salonai visada samdo žmones, net ir be patirties.
Mes jus taip paruošime, kad jūs gausite gerą darbą.

Tapkite manikiūriste (u)!

- Mes ieškome žmonių apmokyti ir vasara yra geriausias laikas to išmokti.
- Mes siūlome klases jums patogiu laiku.
- Net jei nekalbate angliškai – tai ne problema.

Mes užtikriname Jums darbą!

Nail
School

Kiekvieną trečiadienį,
visą dieną nemokama manikiūro klasė. **(847)**
Užsiregistruok iki rugsėjo 9 d. ir gauk \$200 nuolaidą **537.**
Nemokama konsultacija telefonu 7777
1301 S. Wolf Rd. – Prospect Hts, IL 60070 – AmericaNail.com

I can show you how to
get a high % yield on
your money today.
Take control of your
IRA, Pension Plan, Sa-
vings, CD's and invest
these monies in Pri-
vate Mortgage Loans.

BUILD WEALTH IN A HURRY!

SKAMBINKITE
tel. 630-965-6608

These loans are secured
by a 1st mortgage with
low loan to value (LTV)
ratios of 70% or less.
Increase the yield on the
same money you're in-
vesting now and see
what happens!

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

PASLAUGOS

10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: **708-423-9111**
Fax: **708-423-9235**
Cell: **708-945-9909**
E-mail: **astykuny@aol.com**

Century 21
Accent Realty

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių
nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir
priemiesčiuose.

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruo-
šos darbininkėms.
Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Immediate positions available: excel-
lent pay & benefits!!! Established Skokie
Moving company looking for assistant
managers.
Call Jacob 847-980-0906.

IŠNUOMOJA

Trumpiems apsistojimams
išnuomojamas butas Vilniaus
centre. Dėl informacijos
skambinti Indrei,
tel.: (630) 243-6435

www.draugas.org

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

**Gražaus ir prasmingo
90 metų Jubiliejaus
proga
sveikiname
JONĄ RAČĄ,
Sibiro tremtinį.**

Tikriausiai jus gyvenimas be galo myli –
Kasmet atėjęs jums padovanoja metų gėlę,
Gerų žmonių veidais išpuošia jūsų kasdienybę.
Tikriausiai jus gyvenimas be galo myli...
Ir bėga dienos žydinčiais takais į metų pynę,
Ir aušta naujos, kviečiančios pažint gyvenimo vingrybes.
Ir jau nebesvarbu našta ir negandos, kurias patyrėt,
Svarbu, kad jus gyvenimas be galo myli.
Nuoširdžiai,

Bronislava ir Albinas Dementiškai
Lietuva, Krakės

2011.09.03

Kryžiažodžio Draugas Nr. 080 atsakymai

Vertikaliai:
1. Pipiras. 2. Nuotaka. 3. Baku. 4. Veto. 5. „Coliukė”. 6. Žmonija. 8. Rytis. 9. Rinka. 13. Sėkmė. 14. Usnis. 19. Kubilas. 20. Idealas. 21. Fortūna. 22. Šiurpas. 23. Šerpeta. 24. Dulkė. 26. Adata. 32. Rikša. 33. Sesuo. 34. Panieka. 35. Operetė. 37. Suktinė. 38. Agurkas. 40. Kurpė. 41. Ašara. 45. „Nike”. 47. Ryla.

Horizontaliai:
7. Šiaudas. 10. Reforma. 11. Ryžis. 12. Lietaus. 14. Uogienė. 15. Ėriukas. 16. Kalk. 17. Kūjo. 18. Akimi. 22. Širšė. 25. Ėduonis. 27. Gulbė. 28. Brydė. 29. Pantera. 30. Skylė. 31. Lenta. 32. Raundas. 35. Osmis. 36. Senas. 39. Kaip. 42. Uoga. 43. Šaukštu. 44. Vitrina. 46. Oratorė. 48. Spora. 49. Skatiko. 50. Flangas.

Kryžiažodžio atsakymas: **Pakelės krūmai.**

„Draugo” kryžiažodį Nr. 79 teisingai išsprendė ir mums atsakymą atsiuntė

Vida Bučmienė, Cleveland, OH
Jadvyga Savickas, Nashua, NH

Primename, kad tiek sudoku, tiek kryžiažodžių atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas”, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629–5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

IEŠKO DARBO

* **Moteris ieško** darbo kas antrą savaitgalį. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 708-691-1906.

* **Moteris (perka) ieško** darbo prižiūrėti pagyvenusių žmonių. Patirtis, rekomendacijos, legalūs dokumentai. Gali prižiūrėti ir lietuviškai kalbančius vaikus. Atsilyginsiu. Tel. 708-425-0216 Angelė.

* **Rūpestinga, darbšti moteris**, turinti dokumentus, ieško darbo tris dienas per savaitę Geneva ar aplinkiniuose rajonuose. Tel. 630-999-9505.

* **Moteris ieško** žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja automobilį, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.

PARDUODA

PLC CONDO parduodamas 2 miegamųjų, 1 vonios butas. \$109,000.
TOWNHOME 2 miegamųjų, 2 vonių ranch townhome su full basement prieš PLC (Amber Terrace). Skambinkite Linui **630-674-5414**. Century 21 ProTeam.

* **Sąžininga, darbšti moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti savaitgaliais. Buitinė anglų kalba. Patirtis. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-707-7902.

* **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba ne vią savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.

* **Moteris ieško** ligonių ar senelių priežiūros darbo bet kurioje valstijoje. Patirtis, rekomendacijos, buitinė anglų kalba. Tel. 609-641-1797 arba 609-457-1025.

* **Moteris ieško** senų žmonių, vaikų, ligonių, priežiūros darbo ne toliau kaip 15 mylių nuo Lemont, IL. Tel. 815-603-9052.

* **Vidaus ir lauko dažymo** darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo šeštadieniais ar įstaigų valymo darbo. Tel. 708-220-3202.

PSICHOLOGINĖ PAGALBOS LINIJA
Skambinkite tel.: 1-866-438-7400

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST” 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers”, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847
www.vytistours.com
info@vytistours.com
40-24 235th St., Douglaston, NY 11364

Prašau pasiteiraukite apie mūsų brošiūrą kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį.
Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplanykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

www.draugas.org • www.draugas.org

Stovyklos kronika

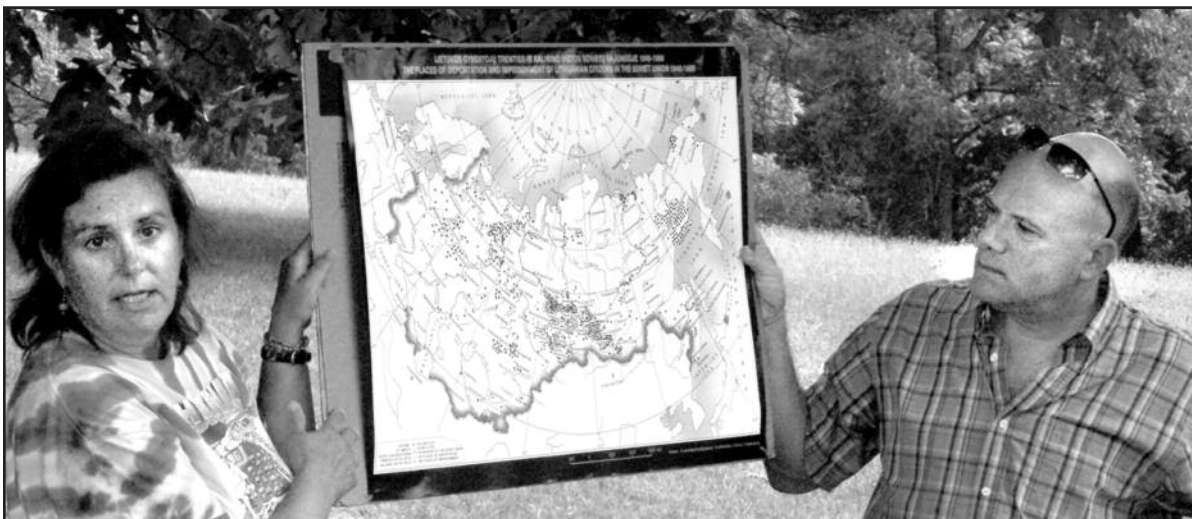
Atkelta iš 6 psl.

2011.7.28

Ketvirtadienį rengėmės trispalvės spalvomis, mat tos dienos tema — „Ateities jaunimo Lietuva“. Iš ryto klausėmės Inesos Čaikauskienės paskaitos „Jaunieji sendraugiai organizacijoje. Misija (ne)manoma?“. Inesa yra baigusi aplinkosaugos mokslus Vilniaus universitete, šiuo metu prižiūri, kaip Europos Sąjungos parama panaudojama Lietuvoje. Savo paskaitoje ji apibūdino Lietuvos sendraugių veiklą nuo išsilaisvinimo iki šiandien. Jaunieji sendraugiai yra aktyvūs visuomenininkai, ruošia renginius, stipriai remia jaunimą. Tačiau yra ir nemažai iššūkių: atstumai, uždaros grupės, nesidomėjimas intelektualiomis temomis ar vyresniais ateitininkais, stiprių vadų ir užsibręztų tikslų stoka. Inesa viltingai žiūri į ateitį, pabrėždama, kad mūsų istorija įpareigoja mus veikti.

Šiais metais sendraugiai, besiruošdami stovyklos knygų klubui, perskaitė net dvi knygas! Šiandien Audra Daulienė mums labai įdomiai pristatė Rūtos Šepetytės romaną „Between Shades of Gray“. Tai didelio pasisekimo sulaukusi knyga – net tris savaites ji buvo „NY Times“ paauglių „bestseller“ sąrašė, knyga parduodama 25 kraštuose, išversta į 19 kalbų. Audra papildė žiaurų knygos turinį (Sibiro trėmimai 15-metės Linos akimis) įdomiais faktais: pirmieji lietuvių trėmimai vyko po 1831 metų sukilimo carinėje Lietuvoje, Feliks Dzeržinski buvo KGB steigėjas, gulagai (per kuriuos perėjo 25–30 mln. žmonių) buvo Naftaly Frenkel mintis, tremtiniai gaudavo tik trečdalį kūnui reikalingo maisto. Turėjome progos suvokti vagonų, vežusių žmones į Sibirą, dydį, atsistodami Audros kreida nubrėžtoje dėžėje. Ji taip pat pasiūlė pažiūrėti filmus, sukurtus apie Sibiro trėmimus: „Soviet Story“, „Red Terror on the Amber Coast“, „Journey Back to Youth“ ir „The Way Back“.

„Tautos vakare“ netrūko juokų bei talentų. Vadovai, pasinaudoję populiarios TV programos „Project Runway“ siužetu, vaidino Lietuvos geriausių madų kūrėjų. Jų užduotis buvo sukurti naujus šiuolaikiškus tautinius drabužius. Vyrukai vadovai įsijautę modeliavo mergaičių vadovių sukurtas fantazijas, kurios susilaukė daug juoko ir plojimų. Laimėjo Vilijos Aleksaitės kūrinys, modeliuotas Miko Giedraičio. Tarp modelių pristatymų pasigėrėjome stovyklautojų talentais – tautiniais šokiais, Marijos Čyvaitės ir Dainos Polikaitytės fleitų duetu, kun. Eugenijaus liaudies daina, „Žiburėlio“ mokyklos ratelio daina bei Dariaus Polikaičio chorelio pasirodymu.

Audra Kubiliūtė-Daulienė papasakojo stovyklautojams apie Sibiro trėmimus. Čia kartu su Aru Žlioba rodo lietuvių ištėmimo vietas, išsisklaidžiusias po visą Sibirą.
Dainos Čyvienės nuotr.

2011.7.29

Penktadienio dienos tema „Jauni pavyzdžiai... ir viltys“ kaip tik tiko šio ryto komendantės Vaivos pareigų perdavimui jauniems stovyklautojams Dainai Polikaitytei ir Tomui Pyle. Rytinėje paskaitoje Viktutė Tijūnėlienė (ruošianti doktoratą University of Michigan) ir Svaja Mikulionytė su mumis nuoširdžiai pasidalijo mokytojavimo džiaugsmais bei išgyvenimais pristatyme „Mūsų vizija ateities mokykloms“. Pirmiausia Viktutė pakalbėjo apie tapimo mokytoju žingsnius, papasakojo, kas mokytojauja JAV (18–35 metų moterys, nes maža alga atstumia vyrus nuo mokytojavimo), algų vidurkį (25,000–35,000 dol.) ir kodėl maždaug ketvirtadalis mokytojų šią profesiją palieka po 5 metų. Pagrindinės priežastys: administratorių ir patyrusių mokytojų paramos stoka, nesusikalbėjimas su mokinių tėvais, mokinių elgesys, mokyklos kultūra, nesaugumas ir bendras nesugebėjimo jausmas. Svaja papasakojo apie savo išgyvenimus po vienerių metų mokytojavimo valdiškoje pradžios mokykloje. Buvo įdomu išgirsti apie skirtumus tarp katalikiškų ir valdiškų mokyklų.

Popiet dr. Domas Lapkus pasidalijo su mumis gairėmis, kaip protiškai išlikti jauniems: vystyti meilę bei draugystę, domėtis pasaulio įvykiais, išmokyti naujų dalykų, laikytis tvarkos, žaisti, juoktis, džiaugtis, šokti, klausyti muzikos, būti atviriems naujoms idėjoms, būti optimistiškiems bei ištvermingiems. Tie asmenys, kurie save įvertina gerai, išsilaiko ilgiau. Šių žinių pasisėmę kitais metais tikimės grįžti žymiai jaunesni!

Pasiskirstę į komandas visi stovyklautojai labai smagiai pažaidė Audros Daulienės sukurtą žaidimą. Naudodamos, ko gero, pasaulyje didžiausią kauliuką, komandos bandė pralenkti viena kitą, atsakydamos į klausimus apie jaunus šventuosius ir žymius jaunus žmones. Kartais komandoms reikėdavo pašokti, padainuoti, linksniuoti, asmenuoti ar vaidinti.

Vakaro metu pamatėme, kiek daug mūsų atžalyno šią vasarą dirbo labdaros darbus Lietuvoje. Žara ir Siga Kisieliūtės, Viktoras Rušėnas, Kovas

Kulbis, Vilija Aleksaitė, Dovas Lietuvninkas, Vija Kasniūnaitė, Kristė Lapkutė, Alena Prancėvičiūtė, Lija Siliūnaitė ir Julija Sirgėdaitė trumpai pristatė savo darbus įvairiuose Lietuvos kampe-liuose.

Po naktinės maldos ir naktipiečių tėveliai linksminosi Daivos Majauskienės „pavasariinių zrazų“ (spring rolls) ruošimo pamokoje ir ragavime, pasigėrėjo Dainos Čyvienės atvežtu filmu apie kun. Antaną Saulaitį, pamatė vaizdų ir filmukų iš šių metų Moksleivių ateitininkų stovyklos.

2011.7.30

Paskutinioji stovyklos diena — „Žiūrime į ateitį“ su kun. Valdu Aušra, Čikagos Ziono liuteronų parapijos klebonu. Jo parinktoje temoje „Lietuvių bendruomenės Čikagoje dvasinė sveikata ir visuomenės aktyvumas: dabartis ir galima ateitis“ kun. Valdas atkreipė mūsų dėmesį į dvasinės veiklos bei bendruomeniškumo skirtumus tarp dypukų bangos ir trečiabangių lietuvių. Dypukus jungė kova už Lietuvos išsilaisvinimą, o trečiabangiai neturi vieno juos apjungiančio tikslo. Dažnai trečiabangiai, atsiskyrę nuo Lietuvoje likusių šeimų, jaučiasi gana vieniši užsienyje. Todėl Čikagoje ir įsisteigė Psichologinė ir dvasinė draugija, kurios šaknys glūdi pagalbos telefonu „hotline“ programoje.

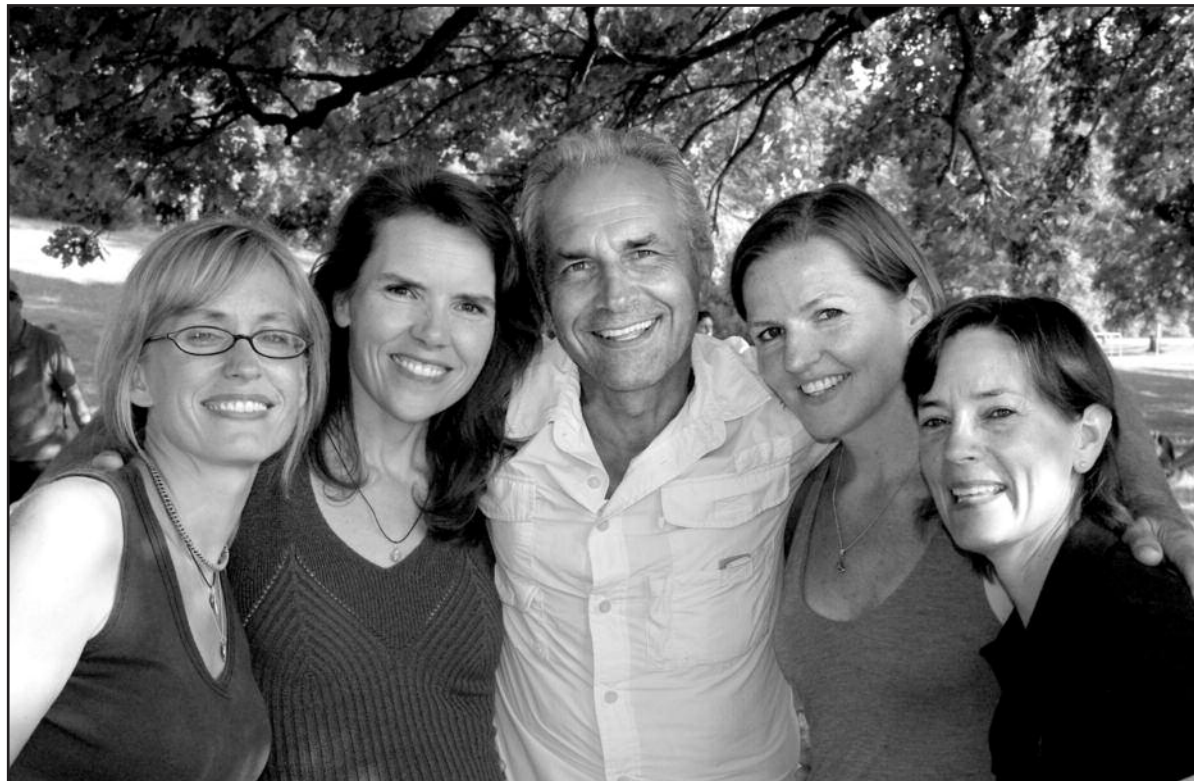
Polikaičių šeima paaukojo ir pastatė Dainavoje po atviru dangumi stalo teniso stalą a. a. Broniaus Polikaičio atminimui. Stalas – nebijantis nei lietaus, nei sniego. Popiet įvyko stalo pašventinimas. Prisiminėme mūsų visų mylimą a. a. Bronių, jo šypsena, užsidegimą ir skambų balsą. Jo našlė Aurelija kartu su jo trimis seserimis Vita Neverauskiene, Ada Leliene ir Ona Sirgėdiene ir broliu Juozu parodė, kaip žaisti stalo tenisą.

Stovykla riedėjo į pabaigą – po didžiuoju ažuolu išklauskėme paskutiniąsias šv. Mišias, organizacinis komitetas padėjo visiems vadovams, šeiminkams ir jų padėjėjams – Norai Sadauskaitėi, Vidui Kulbiui, Kovui Polikaičiui, Tomui Čyviui, Andriui Leliui ir Matui Lapkui, kun. Eugenijui, ūkvedėms Vijai Lietuvninkaitei ir Andrytei Siliūnaitei bei visiems, prisidėjusiems prie šios stovyklos ruošos. Ypatinga padėka priklauso stovyklautojams, prisėdusiems prie kompiuterio parašyti į „Gerą blogą“ – Ateitis.org internetinį dienoraštį, kur stovyklautojai aprašė stovyklos dienas, pasidalijo nuomonėmis ir nuotraukomis.

Vakare vyko tradicinis vyresniųjų vaikų spektaklis, šiais metais Vijos Lietuvninkaitės, Andrytės Siliūnaitės ir Vilijos Aleksaitės atkurtas autoriaus Vainiaus Aleksos vaidinimas „Didžiausias turtas“. Karalius, nepatenkintas žmonių kalbų užesiu, paprašo burtininkės atimti žodžius iš pasaulio. Kaip dažnai atsitinka, karalius po kiek laiko gailisi dėl savo prašymo, ir po įvairių nuotykių žodžiai sugrįžta į karalystę. Puikiai atlikti vaidmenys, šokiai, dainos ir scenovaizdis mūsų nenuvylė. Po spektaklio pasigėrėjome Arūno Polikaičio ir Daivos Majauskienės stovyklos nuotraukų montažu, prie kurio prisidėjo Mary Kriaučiūnienė ir Vidas Neverauskas.

2011.7.31

Sekmadienio rytas – „prasižioję“ automobiliai „praryja“ lagaminus. Kai kurios šeimos jau paryčiais traukia namų link, kitos dar pasilieka Dainavos metinei šventei, pratešdamos šią nuostabią savaitę mūsų mylimoje Dainavoje. Sudiev, mieli draugai, iki pasimatymo kitais metais!

Sendraugių stovyklos ruošos komiteto nariai (iš k.): Viktutė Siliūnienė, Rūta Kulbienė, Linas Mikulionis, Dalia Lietuvninkienė ir Daina Čyvienė.

Kas protėvių herbe: gulbė ar višta?

Atkelta iš 7 psl.

– O kaip herbus pasirinkdavo? Ar jie būdavo skiriami?

– Nesirinkdavo, skirdavo, pvz., karalius ar kunigaikštis grupei žmonių suteikė herbą už pasižymėjimus kare ar tarnyboje prie dvaro. Būna ir taip, kad žentas gauna žmonos tėvų herbą, nes tėvas pareiškia, kad jo giminė yra labai stipri ir galinga, ir, norint imti dukterį į žmonas, negalima prarasti herbo, jis turįs pereiti į dukters šeimą. Tuomet ir bajorų giminės medžio lentelėse galima rasti dukterų vardus. Paprastai kiekviename herbe yra keletas dalykų, kurie yra svarbūs, o visa kita būna dailininko „išmislas“. Raudonas skydas yra štrichuojamas juodai baltai, aukso spalva žymima taškiukais. Svarbu, kas pavaizduota ant paties skydo ir virš jo. O aplink skydą būna nupieštos „kvarbatkos“, kurias kas kaip norėjo, taip nusipaisė. Tais laikais buvo tik du dailininkai: vienas kopijavo Neseckį, o kitas pynė ažuolų vainikus aplink herbus. XIX a. pačioje pradžioje ir XVIII a. dailininkas tik eskizą pieštuku papaišydavo, vėliau herbai jau gražiau ir spalvotai būdavo piešiami. Kartais atrodo, kad vaikas geriau nupieštų, nei kai kurie to meto dailininkai. Kartais kokį nors žvėrelį sunku ir atpažinti. Parašyta, kad šuniukas, o nupiešta nei katė, nei lapė.

– Ar lieka neįmintų mįslių, nerastų dokumentų?

– Kartais ir aš net negaliu perskaityti pavardės – juk lietuviška pavardė, žemaitiškai ištarta ir lenkiškai arba rusiškai užrašyta, jau gali būti visai iškraipyta. Kartais pavardės būdavo išverčiamos. Pavyzdžiui, Padegimas vienu laikotarpiu ėmė ir „dingo“ iš archyvo, jokių dokumentų nebeliko. Pasirodo, pavardė buvo išversta iš Pogoželski. Klasikinis variantas toks: Kazlauskas, Kazlas, Oželis ir Kozelo yra tas pats žmogus. Taigi kartais, jei žmogus nesikreipia į profesionalų genealogą, jis gali sudaryti visai ne savo giminės medį.

– Jei seneliai nepasakoja apie tai, kad jie kilę iš bajorų, kokios gali būti to priežastys?

– Viena iš priežasčių – Sibiro baimė. Kita vertus, galbūt šeimoje niekas to nepabrėžė, kad jie kilę iš bajorų, nes jau buvo nusigyvenę bajorai. Kai kurie gal žinojo šeimos istoriją, bet jiems nerūpėjo ją toliau pasakoti. Kai kurie, ypač tie, kurie gyveno tarybiniais metais, galvojo: kam reikalingos problemos vaikams? Žmonės tiesiog bijojo. Esu girdėjusi žmones pasakojant, kad matė, kaip tėvai ar seneliai, pamatę pro langą ateinant sribus, sumetė

visus dokumentus į krosnį. Taip visa „bajorystė“ ir supleškėdavo.

– Ar archyvai turi dokumentus iš visų parapijų?

– Sudėtinga yra su Suvalkų gubernija – dokumentų iš jos parapijų archyve turime labai mažai. Negavome knygų iš Seinų vyskupystės. Iš pradžių galvojome, kad jų visiškai ir nėra, tačiau paaiškėjo, kad labai daug bylų išsaugojo kurija. Dabar jau ir Salt Lake City esančiame mormonų archyve yra daug tų dokumentų. Nors tai nepilni rinkiniai, bet jie gausesnį už mūsų. Kai kas yra ir pas mus bažnyčiose, bet mes negalime iš bažnyčių dokumentų gauti. Tai priklausau nuo kunigo geranoriškumo, nes pateikti dokumentų archyvui jie neprivalo. Paprastai bažnyčios vedavo tris knygas. Pirmas egzempliorius buvo pačios bažnyčios parašyta knyga. Vėliau, nuo 1795 m., pagal įstatymą reikėdavo perduoti žinias ir į vyskupystę. Tuomet darydavo nuorašą. Knygas perrašinėdavo žmonės, o žmonės juk daro klaidų. Kartais būna, kad vietoj jaunikių tėvų parašyti abu jaunikiai. Mes archyve tuomet sakome, kad, matyt, zakristijonas buvo gerokai užvaisintas ir ne tą parašė. Tuomet reikia surasti daugiau dokumentų klaidą arba įrodyti, arba paneigti.

– Kokia tvarka Lietuvos kapinėse? Kaip atrasti seną kapą?

– Nėra jokios tvarkos – laidojo arba „prie savų“ arba „ant savų“. Dabar yra įstatymas toje pačioje vietoje nelaidoti bent 25 metus. Anksčiau to nebuvo. Senų kapinių sąrašų Lietuvoje nėra. Vienintelės kapinės, kurios turi sąrašus palaidotų žmonių, yra Rasų kapinės. Jeigu giminė sėslė, gyvena viename kaime ir 100 ar 200 metų „dirba žemę ir vaikus“, tai yra kapai toje pačioje vietoje, ir giminės žino, kur kas palaidoti. Tačiau, kai šeima važinėdavo ir negyvendavo vienoje vietoje, tai ir mirdavo ne vienoje vietoje. O tuomet kas gi privažinės tuos kapus sužiūrėti?

– Tad archyve galima surasti gimimo, santuokos ir mirties dokumentus, ką dar?

– Metrikai yra tik 1 proc. archyve saugomų dokumentų, nes juk archyve yra visa Lietuvos istorija nuo XIII a. iki 1940 m. Archyvo fondai sudaryti pagal Lietuvoje veikusias įstaigas, tarkime, Karališkosios privilegijos – pirmas fondas, Šv. Petro bažnyčia – tai dar viena įstaiga ir jos fondas. Didžiojo Kunigaikščio kanceliarija – kita įstaiga su savo fondu. Iš viso yra daugiau nei 1,200 fondų. Jei kalbėsime skaičiais, jei sudėsime visas bylas į vieną eilę, iš viso yra beveik 17 kilometrų.

– Ačiū už pokalbį.

A † A ARNOLD JOHN „ARNIE” CHESNA

Mirė 2011 m. rugpjūčio 31 d. savo vasaros namuose, Presque Isle, WI, sulaukęs 79 m.
Gyveno Melrose Park, IL, buvo JAV armijos veteranas.
Gimė Tauragėje, Lietuvoje.
Nuliūdę liko: žmona Aldona, vaikai Edward su žmona Deborah; Donna M., Thomas su žmona Colette, Paul su žmona Cynthia; anūikai Michael, Shannon, Stephen ir Thomas; sesuo Marta Ivanova; sūnėnai ir dukterėčios.
A. a. Arnold buvo brolis a. a. Irmos Povilaitis.
Velionis buvo pašarvotas penktadienį, rugsėjo 2 d. nuo 3 v. p. iki 8 v. v. Bormann laidojimo namuose, 1600 Chicago Ave., Melrose Park, IL.
Viešas lankymas šeštadienį, rugsėjo 3 d. nuo 9 val. ryto Sacred Heart bažnyčioje, 15th Ave. (15th & Iowa), Melrose Park, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a. a. Arnold bus palaidotas Queen of Heaven kapinėse, Hillside, IL.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji
Laidot. direkt. Bormann FH

DVIDEŠIMT SEPTYNERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A Inž. JUOZAS GIBAITIS

Jau suėjo dvidešimt septyneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Tėvą, kurio netekome 1984 m. rugsėjo 3 d.
Nors laikas bėga, bet mes jo niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam Amžiną Ramybę.
Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį Juozą savo maldose.

Adv. Jonas Gibaitis

PADĖKA A † A RIMVYDAS MILIAUSKAS

Mūsų mylimas sūnus, vyras ir brolis apleido šį pasaulį šių metų liepos 21 d. ir palaidotas liepos 30 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Nuoširdžiai dėkojame kun. Jauniui Kelpšui už aukotas šv. Mišias, kartu su Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonu T. Koys.
Dėkojame kun. Thomas Koys už atliktas apeigas kapinėse, dėkojame a. a. Rimvydo seserims Rasai ir Daliai už skaitymus šv. Mišių metu ir muzikui Algimantui Barniškiui už giesmes.
Dėkojame visiems, dalyvavusiems laidotuvėse, pareiškęsiems užuojautas asmeniškai, laiškais, aukojusiems šv. Mišioms ir šeimai.

Nuliūdusi šeima

**PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS**
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas FUNERAL HOME

• Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
• 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių
**11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Šiluvos atlidai Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijoje (Marquette Park) prasidės rugsėjo 4 d. ir tęsis iki rugsėjo 11 d. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 10 val. r. Sekmadienį, rugsėjo 11 d., visus kviečiame į Šiluvos atlidų uždarymą ir procesiją.

■ **JAV LB apylinkės Socialinių reikalų** skyrius Lemont rugsėjo 7 d. 1 val. p. p. kviečia žiūrėti Lietuvos kino studijos filmą „Moteris ir keturi jos vyrai“. Renkamės Pasaulio lietuvių centro skaitykloje (14911 127 St., Lemont). Daugiau teirautis skyriaus tel. 630-243-8611 arba atvykus į skyrių trečiadienį nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.

■ **Kviečiame 15,5 metų ir vyresnius** jaunuolius į atgaivinamą „Miško brolių“ skautų draugovę. Registracija vyks „Lituanica“ tunte rugsėjo 10 d. nuo 9 val. r. Pasaulio lietuvių centre, Lemont.

■ **Pasaulio lietuvių centras, padedant** skautams, didžiajame centro garaže rugsėjo 16–17 dienomis nuo 9 val. r. iki 3 val. p. p. ir rugsėjo 18 d. nuo 12 val. p. p. iki 3 val. p. p. organizuoja išpardavimą („Garage Sale“). Renkame įvairius daiktus: drabužius, batus, knygas, žaislus, baldus, virtuvės reikmenis ir t. t. Daiktus galite atvežti iki rugsėjo 15 d. Daugiau informacijos gausite tel. 630-257-8787.

■ **JAV LB apylinkės Socialinių reikalų** skyrius Lemont kviečia į filmų popietę. Tęsdami pamario krašto temą rugsėjo 14 d. 1 val. p. p. žiūrėsime 2000 m. Lietuvos ir Vokietijos kūrėjų pastatytą filmą „Elzė iš Gilijos“. Filmai rodomi Pasaulio lietuvių centro skaitykloje (14911 127 th St., Lemont). Daugiau informacijos tel. 630-243-8611 arba atvykus trečiadienį nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p. į skyriaus raštinę.

■ **Rugsėjo 25 d., sekmadienį, 12:30** val. p. p. Lietuvių Tautinėse kapinėse (8201 S. Kean Ave., Justice, IL 69458) vyks iškilmingas kapinių 100-mečio minėjimas. Po minėjimo 1 val. p. p. Willowbrook Ballroom (8900 S. Archer

Ave., Willow Springs, IL 60480) vyks jubiliejiniai pietūs ir dokumentinio filmo apie Lietuvį Tautinės kapinės premjera. Vietas užsisakyti prašoma tel. 708-458-0638.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Globalios Lietuvos tinklo valdybos** narių Roko Beresniovo ir Edvino Minkštimio sumanymu kartu su JAV Baltų nacionaliniu komitetu (JBANC) ir Šiaurės Amerikos lietuvių studentų asociacija (LSANA) rugsėjo 17 d., šeštadienį, nuo 2 val. p. p. iki 3 val. p. p. kviečia visus baltus į konferenciją LR ambasadoje (2622 16th St., NW Washington, DC 20009). Konferencijos metu bus siekiama sutelkti Baltijos šalis vieninam darbui, bendram tikslui. Norinčius dalyvauti prašoma registruotis iki rugsėjo 14 d. el. pašto adresu paulius.vertelka@gmail.com

■ **Rugsėjo 17 d. nuo 12 val. p. p. visus** kviečiame į New York Apreiškimo parapijos (70 Havemeyer St., Brooklyn, NY) mugę. Surinktos lėšos bus skirtos New York lietuvių atletų klubui ir Neringos stovyklai.

■ **Lietuvos vyčių kuopos nr. 82 valdyba** kviečia apylinkės lietuvius dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus atnašaujamos š. m. rugsėjo 18 d. 1 val. p. p. VFW Post 1563 patalpose (6880 Hendricks St. Merrillville, IN). Po Mišių vyks gegužinė. Vaisinsimės lietuviškais patiekalais. Tel. pasiteiravimui 219-614-2498 (Loreta) arba 219-884-2220 (Joanna).

■ **Maloniai kviečiame visus Michigan** lietuvius į tradicinę Dievo Apvaizdos parapijos rudens gegužinę sekmadienį, rugsėjo 18 d., tuoj po 11 val. r. šv. Mišių. Puiki proga atnaujinti senas ir užmegzti naujas pažintis. Laukia turtinga loterija, lietuviški patiekalai, pyragų stalas. Vaikučiams – žaidimai. Šis pirmas rudens renginys kasmet ruošiamas parapijos tarybos ir darbščių talkininkų. Parapijos adresas: 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, MI 48033

Akimirka iš 55-ojo premjerinio Lietuvių Operos spektaklio. Jono Kuprio nuotr.

Lietuvių Operos valdyba apgailestauja dėl išivėlusių klaidų, programėlės spausdinime. Nuoširdžiai dėkojame nuolatiniams mūsų rėmėjams bei gerbėjams už jūsų paramą ir tikimės, kad ateityje pavyks išvengti netikslumų. Pridedame rėmėjų sąrašą, kurių aukos dėl techninių nesklandumų nebuvo įrašytos į programėlę: **\$4,000** Lithuanian Foundation, Inc; **\$810** Joanna Stoškus; **\$400** Rima ir Rimas Baniai; **\$320** Margarita ir Vaclovas Momkai, Jūra ir Algis Bakaičiai; **\$300** Praurimė ir Leonidas Ragai, Atlantic Express Corp. Jei dar ko nors nepamatinėjome, atsiprašome ir dėkojame už jūsų dosnumą. Su pagarba,

Lietuvių Operos valdyba

Į Šv. Kazimiero kongregacijos seserų rugpjūčio 27 d. organizuotą vasaros šventę, kuri prasidėjo šv. Mišiomis Motiniškų namų koplyčioje (nuotraukoje), susirinko gausus būrys norinčių palydėti vasarą. Po šv. Mišių susirinkusieji buvo pakviesti į mugę, savo laimę galėjo išbandyti loterijoje, paskanavo lietuviško maisto.

Dainos Čyvienės nuotr.

Pietūs „Draugo“ veiklai paremti vyks spalio 30 d.

„Royalty West Banquet“

(8675 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480)

Pradžia 1 val. p. p.

Meninę programą atliks Kauno valstybinio dramos teatro vadovas, aktorius Egidijus Stancikas

Bilietus įsigyti ir stalus užsisakyti galima „Draugo“ administracijoje

Tel. 773-585-9500

Kasmetinis organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ lėšų telkimo renginys „Derliaus pietūs“ vyks rugsėjo 11 d. 12:30 val. p. p. PLC (Lemont) didžiojoje salėje.

Vietas užsisakyti prašoma tel. 630-243-1228 (Rita Vencloviėnė) arba el. pašto venclovas@comcast.net

Akimirka iš „Derliaus pietų-2010“. Konkertuoja jaunimas. R. Kubiliūtės nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. trejiems metams terminuoti indėliai, 2.75 proc. trejiems metams IRA terminuoti indėliai
California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Namams pirkti paskolas

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošiimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukojo: Jonas ir Ona Treškos \$25, dr. Algirdas ir Raminta Marchertai \$100, dr. Donatas Tijūnėlis \$150; tęsiant vaiko metinę paramą Birutė Kožicienė \$360; Jono Mikulionio 100 m. jubiliejaus proga Vitas ir Tauras Underiai \$100

neįgaliųjų paramai per „Vilties ugdy-mo“ centrą; studentų paramai Nijolė Dėdinienė \$1,000, dr. Remigijus ir Aldona Gaškos \$2,100. Labai ačiū. „Saulutė“ („Sunlight Orphan Aid“), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275 arba (630) 243-6435, el. paštas: indretijunelis@sbcglobal.net, tinklalapis: www.sunlightorphanaid.org